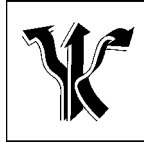

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

“ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ”

(Історія зарубіжної літератури)

(для бакалаврів)

МАУП

Київ 2008

Підготовлено старшим викладачем кафедри української мови та літератури
Н. І. Дорофєєвою

Затверджено на засіданні кафедри української мови та літератури
(протокол № 5 від 29.05.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Дорофєєва Н. І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Історія світової літератури” (Історія зарубіжної літератури) (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 72 с.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Історія світової літератури” містять пояснювальну записку, зміст дисципліни за модулями, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи студентів з рекомендаціями щодо їх виконання, систему поточного і підсумкового контролю знань студентів зі зразками різних видів завдань, питання для самоконтролю до всіх розділів курсу, рекомендації до написання контрольних і курсових робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Літературна освіта посідає вагоме місце в системі підготовки майбутніх фахівців-філологів. Курс “Історія зарубіжної літератури” згідно з освітньо-професійною програмою галузевого державного стандарту вищої освіти вміщено до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки і вивчається впродовж семи семестрів. Головне завдання полягає в усвідомленні сутності літературного процесу та його історичного розвитку, визначенні характерних особливостей літературних епох, їх духовних цінностей, розгляді кращих надбань таких періодів, як античність, середньовіччя і Відродження, бароко, класицизм, Просвітництво, література XIX і XX століть в усьому розмаїтті літературних жанрів та стилів.

Мета вивчення курсу “Історія зарубіжної літератури” — надати цілісне уявлення як про світовий літературний процес, так і про окремі національні літератури на основі вичерпної оглядової інформації на лекціях і поглибленого аналізу на практичних заняттях тих творів, які були етапними на шляху формування художньої свідомості різних народів. Передбачено також вивчення найважливіших літературних явищ, стильових течій і творчості митців, чий внесок був визначальним у формуванні літературного процесу різних країн. Особлива увага при цьому має приділятися літературам, мова яких вивчається на фаховому рівні, що дозволяє організацію читання художніх текстів в оригіналі та порівняння їх з різними варіантами українськомовних перекладів.

Слід врахувати ще той факт, що художня література — це мистецтво слова, якому, як й іншим видам мистецтва, притаманні свої специфічні особливості. Студентам важливо навчитися аналізувати твори художньої літератури різних жанрів, визначати спільне та відмінне в змінах культурних традицій та художніх стилів, пояснювати характер взаємозв'язків та взаємовпливів літератур різних народів.

Літературна освіта складається з таких трьох важливих аспектів — аксіологічного, культурологічного та літературознавчого, і кожний з них передбачає оволодіння певними вміннями та навичками стосовно оцінки, визначення передумов і причин виникнення та розуміння сутності певного літературного явища.

Аксіологічний аспект літературної освіти у центр уваги ставить уміння оцінювати художні твори письменників з урахуванням їх ролі та місця в загальному розвитку світового літературного процесу або його окремого періоду.

Культурологічний аспект складається з так званих „фонових знань” стосовно історичних, суспільно-політичних, естетичних, філософських, культурно-мистецьких чинників, що вплинули на характер розвитку якогось літературного явища або літератури певної доби.

Літературний аспект передбачає засвоєння і розуміння сутності та значення різних літературознавчих термінів і понять, що складають теоретичну базу словесного мистецтва.

До основних завдань вивчення курсу зарубіжної літератури належать опанування прийомами різних видів літературно-критичного аналізу художніх творів, реферування науково-критичної літератури, формування креативного мислення та навичок власної літературної творчості у межах програмних проблем і питань. Багато уваги приділятиметься ознайомленню з творчими здобутками визначних майстрів художнього слова, вдумливого прочитанню та інтерпретації їх творів. Отже, забезпечення належного рівня літературної освіти неможливе без опори на тексти художніх творів, що зумовлює специфіку організації самостійної роботи при вивченні курсу зарубіжної літератури, яка розпочинається з визначення списку художніх текстів для обов'язкового прочитання і завдань щодо їх осмислення та аналізу.

При застосуванні кредитно-модульної технології навчання програмний матеріал кожного семестру поділено на змістові модулі, у кожному з яких визначено: теми для розгляду та обговорення; ключові терміни та поняття; літературні твори для аналізу, різні аспекти яких виносяться на семінарські заняття. Семінари з літератури мають свою специфіку і найчастіше проводяться у формі практикумів, дискусій, колоквиумів тощо.

Самостійна робота складається не тільки з прочитання літературних творів, а й з опрацювання відповідного теоретичного матеріалу, що фіксується у вигляді конспектів, добору цитат, нотаток з літературно-критичних статей у спеціальному зошиті-звіті, в якому мають бути складені:

- літературознавчий глосарій (тлумачення ключових термінів і понять);
- плани і тези виступів на семінарах, тексти доповідей на колоквиумах;
- творчі портрети письменників певного періоду, що розглядаються у даному модулі;
- письмові відповіді на завдання щодо інтерпретації літературних творів;

- конспекти літературно-критичних статей або окремі нотатки з них;
- творчі роботи згідно із запропонованою тематикою або за власним вибором.

Ведення зошитів-звітів перевіряється викладачем та оцінюється, виставлена кількість балів додається до оцінки інших видів робіт за модулем, після чого визначається загальна (рейтингова) оцінка успішності студента на певному рубежі вивчення навчальної дисципліни.

ОСНОВНІ ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ЇХ ЛІТЕРАТУРНОЇ САМООСВИТИ

Для забезпечення активної самостійної роботи при вивченні курсу зарубіжної літератури необхідно кожному студентові усвідомити важливість опанування ефективними методами та прийомами опрацювання різноманітних інформаційних джерел — спочатку навчального матеріалу, а згодом наукових і літературно-критичних статей як запоруки подальшої успішності професійної діяльності.

На першому і другому курсах формуються навички працювати з першоджерелами, добирати необхідний фактичний та цитатний матеріал з метою його подальшого використання у процесі аудиторних занять та позааудиторних пошуково-аналітичних досліджень, робити ідейно-художній аналіз творів різних жанрів, порівнювати художні стилі окремих письменників, оригінальні тексти з їх україномовними перекладами.

На старших курсах розширюється спектр інтерпретації літературних творів, застосовуються різні моделі їх аналізу та порівняння із залученням наукових та літературно-критичних інформаційних джерел, підготовки власних творчих робіт та проектів, перекладів оригінальних текстів на українську мову тощо.

Самостійна робота при вивченні зарубіжної літератури складається з трьох взаємопов'язаних форм:

- аудиторна самостійна робота;
- позааудиторна пошуково-аналітична робота;
- самостійна літературна творчість і наукова діяльність.

При вивченні курсу зарубіжної літератури набуло поширення проведення семінарів-практикумів, колоквиумів, аудиторних занять дискусійного характеру.

Позааудиторна самостійна робота студентів виконується за завданнями викладача, які мають різний характер і потребують від

студентів систематичної роботи над опануванням усім комплексом знань, вмінь і навичок, потрібних для забезпечення належного рівня літературної освіти. Підвищенню її ефективності сприятимуть індивідуалізовані та різноманітні творчі, пошуково-аналітичні й дослідницькі завдання, звіти на семінарських заняттях про опрацювання потрібного теоретичного матеріалу і складання його конспекту у зошитах-звітах, а також урізноманітнення форм і видів контролю самостійної навчальної діяльності студентів, оцінювання їх виступів на практичних заняттях, підготовлених доповідей, рефератів і проєктів, курсових робіт з дослідженнями специфіки літературних напрямків і течій, проблематики та поетики визначних творів світового словесного мистецтва.

Студенти, схильні до аналітичної та творчої роботи, залучаються до участі у наукових семінарах та конференціях, спеціальних літературних конкурсах і презентують там свої наукові доповіді і творчі роботи.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА МОДУЛЯМИ

Частина I. Антична література

Модуль I. Міфологія і героїчний епос Давньої Греції

Основні теми модуля:

- Усна народна творчість і міфологія Давньої Греції у порівнянні з римською.
- Героїчний і дидактичний епос Давньої Греції.
- Поєми Гомера “Іліада” та “Одіссея”.

Ключові терміни і поняття: міф, міфологія, культ, героїчний епос, епічна поема, епопея, “гомерівське питання”, гекзаметр, дидактичний епос.

Тексти для аналізу: міфи троянського циклу, міфи про героїв: Прометея, Геракла, Тесея, Ахілла; поеми Гомера “Іліада” та “Одіссея”; поеми Гесіода “Теогонія”, “Роботи й дні”.

Модуль II. Давньогрецька лірика і антична драма

Основні теми модуля:

- Давньогрецька лірика класичного та елліністичного періодів.
- Розвиток драми і театру у Давній Греції.
- Есхіл, Софокл, Евріпід як зачинателі давньогрецької трагедії.
- Арістофан та його комедії.
- Римські комедіографи Плавт і Теренцій.

Ключові терміни і поняття: лірика, мелос, гімн, елегія, ямб, епіграма, пеан, дифірамб, епінікій, трени, парфенії, трагедія, комедія, сатирицька драма, театр, пролог, парод, епісодій, стасім, комос, ексод, строфа, антистрофа, корифей, хоревти, мімезис, катарсис, ідилія.

Тексти для аналізу: вірші Тірtea, Архілоха, Алкея, Сапфо, Анакреонта, Сімоніда Кеоського, Піндара; трагедії: “Прометей закутий” Есхіла, “Антігона” Софокла, “Медея” Евріпіда; “Поетика” Арістотеля (уривки про трагедію та її вплив на глядача).

Модуль III. Антична проза

Основні теми модуля:

- Давньогрецька проза та її основні форми і жанри.
- Римська проза та її види.
- Плутарх. Порівняльні життєписи.
- Апулей. Золотий осел.

Ключові терміни і поняття: історіографія, риторика, красномовство, логограф, епітафій, філософія, наукова проза, грецький і римський романи.

Тексти для аналізу: “Історія” Геродота (уривок про Скіфію), “Філіппіки” Демосфена, “Паралельні життєписи” Плутарха (про Демосфена і Цицерона); “Дафніс і Хлоя” Лонга; “Золотий осел” Апулея.

Модуль IV. “Золота доба” римської літератури

Основні теми модуля:

- Римські поети-класики Вергілій, Гораций, Овідій.
- Поема Вергілія “Енеїда”.
- “Метаморфози” Овідія.

Ключові терміни і поняття: принципат, рецитації, буколіки, еклога, послання, епод, ода, фасти.

Тексти для аналізу: “Буколіки”, “Енеїда” Вергілія; вірші Горация; “Метаморфози”, “Скорботні елегії” Овідія.

Частина II. Література середніх віків та Відродження

Модуль I. Народний епос періоду Раннього Середньовіччя

Основні теми модуля:

- Кельтський (ірландський) епос;
- Германський народно-героїчний епос;
- Давньоскандинавська література.

Ключові терміни і поняття: скелі, саги, друїди, барди, філіди, скопи, конунги, вікінги, скальди, драпи, панегірики, хейті, кеннінги.

Тексти для аналізу: саги про Кухуліна: “Сватання Емер”, “Викрадення бика із Куальнге”, “Смерть Кухуліна”; “Поема про Беовульфа”; збірки “Старша Едда” і “Молодша Едда”; ісландські саги: “Сага Олафа Трюгвасона”, “Сага про Ньелля”.

Модуль II. Література Зрілого Середньовіччя

Основні теми модуля:

- Західноєвропейський героїчний народний епос;
- Латиномовна писемна література.
- Міська література середніх віків.

Ключові терміни і поняття: епос, жонглери, шпільмани, хуглари, трувери, трубадури, менестрелі, міннезінгери, майстерзінгери, руни, куртуазія, канцона, таксона, альба, серена, сирвентес, пасторела, балада, патристика, схоластика, фабліо, шванки, рондель, віреле, літургійна драма, містерія, мораліте, міракль, фарс, соті, вагант, голіард.

Тексти для аналізу: “Пісня про Роланда”, “Пісня про мого Сіда”, “Пісня про Нібелунгів”; “Сповідь” Августина; лірика Б. де Вентадорна, Дж.Рюделя, Ф. Війона; роман “Трістан та Ізольда”; “Роман про Лиса”; “Міракль про Теофіла” Рютбефа.

Модуль III. Італійська література доби Відродження

Основні теми модуля:

- Періоди розвитку літератури Італії за часів Відродження. Проторенесанс і творчість Данте.
- Італійська література періоду Ранняго Відродження. Творчість Ф. Петрарки і Дж. Бокаччо.
- Італійська література XV–XVI ст. Творчість Л. Аріосто та Т. Тассо.

Ключові терміни і поняття: ренесанс, гуманізм, гвельфи, канцона, сонет, терцина, новела, треченто, кватроченто, чинквеченто.

Тексти для аналізу: “Божественна комедія” Данте; “Канцоньєре” Петрарки; “Декамерон” Бокаччо; “Звільнений Єрусалим” Тассо.

Модуль IV. Ренесансна література різних країн Західної Європи

Основні теми модуля:

- “Література Північного Відродження”.
- “Французька література доби Відродження”.

- “Ренесансна література Іспанії”.
- “Англійська ренесансна література”.

Ключові терміни і поняття: обскуранти, епіграми, послання, сатиричні діалоги, бюргерська література, народні книги, сатира.

Тексти для аналізу: “Діалоги” У. фон Гуттена, “Похвальне слово Глупогі” Е. Роттердамського; “Гаргантюа і Пантагрюель” Рабле, лірика П. Ронсара, “Досліди” Монтеня; “Дон Кіхот” Сервантеса; “Кентерберійські оповідання” Чосера, сонети і п’єси Шекспіра.

Частина III. Література XVII–XVIII століть

Модуль I. Західноєвропейська барокова література

Основні теми модуля:

- Іспанська барокова література.
- Англійська барокова література.
- Німецька барокова література.

Ключові терміни і поняття: реформація, концептизм, “метафізична поезія”, гонгоризм;

Тексти для аналізу: вірші Кеведо, Гонгори, Дж. Донна; “Втрачений рай”, “Самсон-борець” Мільтона; драма Кальдерона “Життя — це сон”; роман Гріммельсгаузена “Незвичайні пригоди Сімпліція Сімпліціссимуса”.

Модуль II. Література класицизму

Основні теми модуля:

- Класицизм та його естетика. Трактат Н. Буало “Поетичне мистецтво”.
- Театр французького класицизму. П. Корнель і Жан Расін як творці класицистичної трагедії.
- Мольєр як найвизначніший французький комедіограф.

Ключові терміни і поняття: класицизм, позитивізм, закон трьох єдностей, класицистична трагедія і комедія, ієрархія жанрів.

Тексти для читання: Н. Буало. “Поетичне мистецтво”; П. Корнель. “Сід”; Ж. Расін. “Федра”; Мольєр. “Міщанин-шляхтич”, “Тартюф”.

Модуль III. Література доби Просвітництва

Основні теми модуля:

- Література XVIII ст. та етапи Просвітництва в різних країнах Західної Європи.
- Рух Просвітництва в Англії.

- Просвітництво у Франції, його ідеологи та їх літературна творчість.
- Рух Просвітництва в Німеччині, його специфіка. Творчість Шиллера і Гете.

Тексти для читання: Д. Дефо. “Робінзон Крузо”; Свіфт. “Мандри Гуллівера”; Філдінг. “Історія Тома Джонса, знайди”; Руссо. “Сповідь”, “Нова Елоїза”; Вольтер. “Кандід”, “Простак”; Гете. “Фауст”; Шиллер. “Вільгельм Телль”.

Частина IV. Література XIX століття

Модуль I. Романтизм у літературі XIX ст.

Основні складові модуля:

- Німецький романтизм: теоретичні та мистецькі засади.
- Специфіка творчості Новалиса, Гофмана, Гейне.
- Англійський романтизм, його теоретики та представники.
- Джордж Байрон і Вальтер Скотт як видатні англійські романтики.
- Американський романтизм, своєрідність творчості його представників.
- Французький романтизм, його провідні митці.
- Віктор Гюго і його творчість.
- Романтизм у слов'янських літературах.

Ключові терміни і поняття: романтизм, іронія, байронізм, байронічний герой, історичний роман, ліро-епічна поема, вірш на випадок, детектив, трансценденталізм, верлібр.

Художні тексти для аналізу: “Генріх фон Офтердінген” Новалиса; “Малюк Цахес...”, “Житейська філософія kota Мурра” Гофмана; “Книга пісень”, “Німеччина. Зимова казка” Гейне; “Поема про Старого Мореполавця” Колріджа; “Роб-Рой”, “Веверлі”, “Айвенго” В.Скотта; “Паломництво Чайльд Гарольда”, “Мазепа” Байрона; “Визволений Прометей” Шеллі; “Історія Нью-Йорка від сотворення світу до кінця голландської династії” Ірвінга; “Останній з Могікан” Купера; “Червона літера” Готорна; “Золотий жук” Е. По; “Мобі Дік, або Білий Кит” Мелвілла; “Атала”, “Рене” Шатобріана; “Кромвель”, “Собор Паризької Богоматері” Гюго.

Модуль II. Реалізм у літературі XIX ст.

Основні складові модуля:

- Реалізм як художній напрям і творчий метод, його специфічні ознаки.
- Французька реалістична література, її своєрідність.
- Англійська реалістична література вікторіанської доби.
- Німецька реалістична література.
- Російська реалістична література, шляхи її розвитку.

Ключові терміни і поняття: реалізм, “вікторіанський роман”, соціально-психологічний роман, роман-епопея, “роман виховання”, “діалектика душі”, боваризм, соціально-філософський роман, бі-дермаер.

Художні тексти для аналізу: “Червоне і чорне” Стендаля; “Шагренева шкіра”, “Батько Горіо”, “Гобсек” Бальзака; “Кармен” Меріме; “Пані Боварі” Флобера; “Домбі і син”, “Великі сподівання” Дікенса; “Ярмарок суєти” Теккерея; “Мері Бартон” Е. Гаскелл; “Джен Ейр” Ш. Бронте; “Міддлмарч” Еліот; “Батьки і діти” Тургенева; “Історія одного міста” Салтикова-Щедріна, “Злочин і кара” Достоевського; “Війна і мир”, “Анна Кареніна” Л. Толстого; “Будинок з мезоніном”, “Чорний ченець” А. Чехова.

Модуль III. Нові тенденції в літературі другої половини XIX ст.

Основні складові модуля:

- Загальна характеристика нових тенденцій у розвитку літератури.
- Французька література другої половини XIX ст.
- Нові тенденції в норвезькій та бельгійській літературі.
- Англійська література наприкінці XIX ст.

Ключові терміни та поняття: модернізм, імпресіонізм, символізм, неоромантизм, “чисте мистецтво”, “мистецтво задля мистецтва”, декаданс, естетизм, натуралізм, парадокс, нова драма, відкритий фінал, драма-дискусія.

Художні тексти для аналізу: “Квіти зла” Бодлера; “Сатурнічні поезії”, “Романси без слів” Верлена; “П'яний корабель”, “Толосівки” Рембо; “Кар'єра Руґонів” Золя; “Синій птах”, “Неминуча” Метерлінка; “Ляльковий дім” Ібсена; “Пан” Гамсуна; “Пігмаліон” Шоу; “Портрет Доріана Грея” Вайльда.

Частина V. Література XX століття

Модуль I. Англо-американська література XX ст.

Основні складові модуля:

- Ірландський письменник Дж. Джойс як засновник “літератури потоку свідомості”.
- Англійська література першої половини XX ст.
- Англійська література другої половини XX ст.
- Американська література на межі XIX–XX ст.
- Американська література XX ст.

Ключові терміни і поняття: модернізм, авангардизм, постмодернізм, структуралізм, фемінізм, “потік свідомості”, “психологічна школа”, антиутопія, інтертекстуальність, притча, “принцип айсберга”, тема “втраченого поюління”, сага, мультикультуралізм, конформізм, імажизм, фантастика, фентезі, алюзія.

Тексти для аналізу: “Улісс” Дж. Джойса; “Війна світів” Г. Веллса; “Сини і коханці” Д. Лоуренса; “Місіс Делуеї” В. Вулф; “Прекрасний новий світ” О. Гакслі; “1984” Дж. Орвелла; “Володар мух” В. Голдінга; “Волхв” Дж. Фаулза; оповідання Марка Твена і новели О. Генрі; “Мартін Іден” Джека Лондона; “Американська трагедія” Т. Драйзера; “Любов під в’язами” О’Ніла; “Безплідна земля”, “Порожні люди” Т. С. Еліота; “Фієста”, “Старий і море” Е. Хемінгуея; “Світло в серпні” В. Фолкнера; “Зима турботи нашої” Дж. Стейнбека; “Кентавр” Дж. Апдайка; “Над прірвою у житі” Дж. Селінджера; “451° за Фаренгейтом” Р. Бредбері.

Модуль II. Німецькомовна література XX ст.

Основні теми модуля:

- Австрійська література XX ст.
- Німецька література XX ст.
- Швейцарська література XX ст.

Ключові терміни і поняття: експресіонізм, екзистенціалізм, міфотворчість, парабола, інтелектуальна проза, “драма абсурду”, поетика і естетика літератури постмодерну, неоромантизм, сатира, “епічний театр”, “конкретна поезія”, пафос, гротеск, підтекст, символіка, неоавангардизм.

Тексти для аналізу: “Сонети для Орфея”, “Ду’їнянські елегії” Р. М. Рільке, новели і роман “Процес” Ф. Кафки; “Людина без властивостей” Р. Музіля; “Смерть Вергілія” Г. Броха; “Останній світ” К. Ранс-

майра; “Вірнопідданий” Г. Манна; “Будденброки” Т. Манна; “Степовий вовк”, “Гра в бісер” Г. Гессе; “На Західному фронті без змін”, “Три товариші” Е. М. Ремарка; “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта; “Де ти був, Адаме?”, “Дім без господаря” Г. Белля; “Парфумер” П. Зюскінда; “Санта Крус” М. Фрїша; “Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта.

Модуль III. Французька, італійська, іспанська літератури XX ст.

Основні теми модуля:

- Французька література XX ст.
- Італійська та іспанська літератури XX ст.

Ключові терміни і поняття: унанімізм, сюрреалізм, психологічна проза, каліграма, візуальна поезія, психологізм, екзистенціалізм, естетика абсурду, “театр абсурду”, “новий роман”, “антироман”, веризм, футуризм, герметизм, “театр масок”, “театр у театрі”, ризома, симулякр.

Тексти для аналізу: “Алкоголі”, “Каліграми. Вірші Миру і Війни” Гійома Аполлінера; “У пошуках втраченого часу” М. Пруста; “Тереза Декейру” Ф. Моріака; “Сторонній”, “Чума” А. Камю; “Толомоза співачка”, “Носороги” Е. Йонеско; “Небагато сонця в холодній воді” Ф. Саган; “Небіжчик Маттіа Паскаль”, “Шість персонажів у пошуках автора” Л. Піранделло; “Ім’я троянди” У. Еко; “Туман” М. де Унамуно; вірші Ф. Гарсія Лорки.

Модуль IV. Слов’янські літератури XX ст.

Основні теми модуля:

- Російська література XX ст.
- Слов’янські літератури: чеська, польська та ін. у XX ст.

Ключові терміни і поняття: акмеїзм, імажинізм, конструктивізм, “срібний вік” російської поезії, маніфест угруповання, метод соціалістичного реалізму, проза “нової хвилі”, “селянська проза”, символіка, антиутопія, поетизм. соціально-фантастичні твори, наукова фантастика, твори-перестороги, “магічний реалізм”, постмодернізм, неоавангардизм.

Тексти для аналізу: лірика О. Блока, Анни Ахматової, В. Маяковського, Б. Пастернака, Й. Бродського; “Ми” Є. Замятіна; “Життя Арсеньева”, новели І. Буніна; “Гранатовий браслет” О. Купріна; “Майстер і Маргарита” М. Булгакова; “Котлован”, “Чевенгур” А. Платонова; “Фабрика Абсолюту”, “Війна з саламандрами” К. Чапека; “Со-

лярис” С. Лема; “Невимовна легкість буття” М. Кундери; “Хозарський словник” М. Павича; проза В. Пелевіна, поезії В. Незвала, Ю. Тувіма.

Більшість з означених тем та текстів літературних творів виносяться на обговорення під час семінарських занять, до яких студентам пропонуються виконати самостійно різноманітні завдання аналітичного, пошукового та творчого характеру, що і зумовлює специфіку семінарських занять. Вони найчастіше проводяться у формі практикумів, дискусій або колоквиумів.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Частина I. Антична література

Тема 1. Міфологія Давньої Греції (практикум)

1. Основні цикли давньогрецьких міфів.
2. Своєрідність космогонічних і теогонічних міфів.
3. Міфи про олімпійських богів та найвідоміших героїв.
4. Міфи троянського циклу.
5. Використання міфів у творчості грецьких та римських авторів.

Література [I-1, 2, 4; II – 1–3, 5]

Тема 2. “Іліада” та “Одіссея” Гомера як зразки давньогрецького героїчного епосу (практикум)

1. Особливості композиції й сюжету поем Гомера.
2. Боги й люди в зображенні Гомера.
3. Архаїчний ідеал людини в поемах Гомера.
4. Ахілл і Одисей. Порівняльна характеристика образів.

Література [I- 1–3, 4; II-1–4]

Тема 3. Давньогрецька лірика (практикум)

1. Основні види та жанри давньогрецької лірики.
2. Хоровий мелос: зміст та основні жанри.
3. Елегійна та ямбічна лірика.
4. Основні мотиви лірики Алкея і Сапфо.
5. Життєві ідеали поетів-воїнів Тиртея і Архілоха.
6. Творчість поетів-александрійців.

Література [I-1–4; II - 1–4]

Тема 4. Есхіл, Софокл, Евріпід як зачинателі давньогрецької трагедії (диспут)

1. Давньогрецька трагедія, її витоки та характерні ознаки.
2. Прометей у зображенні Есхіла.
3. Проблема свідомого вибору й нескорення долі у давньогрецькій трагедії.
4. Особливості розгортання конфлікту у трагедіях Евріпіда.

Література [I - 1, 2, 6, 7; II-4]

Тема 5. Антична проза (практикум)

1. Давньогрецька історіографія, її автори.
2. Галерея паралельних портретів видатних греків і римлян у “Порівняльних життєписах” Плутарха.
3. Давньоримська проза, її фундатори.
4. Текстуальний аналіз роману Апулея “Золотий осел”.

Література [I - 1–5; II - 1–4]

Тема 6. Римські поети-класики Вергілій, Гораций, Овідій (колоквіум)

1. “Буколіки” та “Георгіки” Вергілія: зміст і поетика.
2. Переосмислення в поемі Вергілія “Енеїда” гомерівського епосу.
3. Еней як новий зразок ідеального героя.
4. Основні мотиви лірики Горация.
5. Еволюція людства за Овідієм (поема “Метаморфози”).

Література [I - 2, 3, 5; II - 1–4]

Частина II. Література середніх віків та Відродження

Тема 1. Тематика та художня своєрідність народного епосу Раннього Середньовіччя (практикум)

1. Архаїчна основа епічних сказань кельтів: відтворення в сагах язичницьких вірувань та уявлень ірландців.
2. Ідейно-художній аналіз саг про Кухуліна.
3. Контекстуальний аналіз “Поєми про Беовульфа”, особливостей її змісту та поетики.
4. Відображення світосприйняття скандинавів у давній літературі.

Література [I - 1–3, 6; II - 2, 5, 10]

Тема 2. Контекстуальний та компаративний аналізи пам'яток західноєвропейського героїчного народного епосу доби Зрілого Середньовіччя (практикум)

1. Поняття про героїчний народний епос та його характерні ознаки.
2. Контекстуальний аналіз пам'яток французького, іспанського та німецького героїчних епосів (“Пісня про Роланда”, “Пісня про мого Сіда”, “Пісня про Нібелунгів”).
3. Компаративний аналіз “Пісень,..”, визначення спільного та відмінного в них.

Література [I - 1–6; II - 2, 4, 10]

Тема 3. Література середніх віків (колоквіум)

1. Народний епос Раннього Середньовіччя (загальна характеристика).
2. Західноєвропейський героїчний народний епос Зрілого Середньовіччя: визначні пам'ятки, їх характерні риси.
3. Латиномовна писемна література: клерикальна і світська.
4. Лицарська література: основні види, жанри, специфіка змісту і поетики.
5. Міська література: напрями розвитку, види та жанри.

Література [I - 1–6; II - 2–5]

Тема 4. Аналіз художніх творів італійських письменників доби Відродження (практикум)

1. Структурний та ідейно-художній аналізи “Божественної комедії” Данте.
2. Поетичне новаторство Ф. Петрарки та його збірка “Книга пісень”.
3. Внесок Дж. Бокаччо у становлення ренесансного реалізму та жанру новели.
4. Аналіз структури, змісту та поетики збірки новел “Декамерон” Бокаччо.

Література [I - 1, 3, 5, 6; II - 8–10]

Тема 5. Гуманістична спрямованість ренесансної літератури різних країн (диспут)

1. Жанрова і змістова своєрідність, сатирична забарвленість книги Еразма Роттердамського “Похвальне слово Глупоті”.
2. Контекстуальний та ідейно-художній аналізи роману Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”, висвітлення в ньому гуманістичного ідеалу автора.
3. Задум Сервантеса та його реалізація в романі “Дон Кіхот”.

Література [I - 1, 5, 6; II- 1, 2, 4]

Тема 6. Література доби Відродження (колоквіум)

1. Новий погляд на людину та її життєві цінності в літературі.
2. Художні здобутки письменників ренесансної доби.
3. В.Шекспір як визначний митець англійського Відродження.
4. Сонети та “високі трагедії” В. Шекспіра.

Література: [I - 1, 5, 6; II - 1, 4, 6, 10]

Частина III. Література XVII–XVIII століть

Тема 1. Європейська барокова література XVII ст. (практикум)

1. Поняття про бароко та його естетичні принципи.
2. Характеристика творчості іспанських поетів Кеведо і Гонгори (з аналізом віршів).
3. Ідейно-художній та контекстуальний аналізи драми Кальдерона “Життя — це сон”.
4. Контекстуальний аналіз роману Гріммельсгаузена про Сімпліція.

Література [I - 1, 3, 5, 8; II -10, 11]

Тема 2. Література класицизму (практикум)

1. Причини зародження класицизму як напрямку і художнього методу.
2. Основні положення естетики класицизму в трактаті Буало “Поетичне мистецтво”.
3. П. Корнель і Ж. Расін як творці класицистичної трагедії.

4. Мольєр та його комедійний театр: традиції, новаторство, здобутки.
5. Ідейно-художній аналіз трагедій Корнеля і Расіна, комедій Мольєра (за власним вибором).

Література [I - 1, 3, 5, 7, 8, 9; II-1, 8]

Тема 3. Література доби Просвітництва (диспут)

1. Рух Просвітництва та його основні етапи в різних країнах.
2. Англійська просвітницька література, її основні ідеї (на прикладах творів Дефо, Свіфта, Філдінга).
3. Особливості руху Просвітництва у Франції. Творчі портрети ідеологів: Вольтєра, Дідро, Руссо.
4. Й. В. Гете і Ф. Шиллер як визначні представники німецького Просвітництва.

Література [I - 1, 3, 5, 7–9; II - 2, 3, 6–9, 12]

Тема 4. Російська література XVII–XVIII століть (колоквіум)

1. Характерні напрями і стилі у розвитку російської літератури.
2. Внесок Тредіаковського, Ломоносова, Державіна у формування нових видів і жанрів поезії (з аналізом окремих творів).
3. Сатирична спрямованість творів Д. Фонвізіна та О. Радищева.
4. Своєрідність змісту і поетики повісті М. Карамзіна “Бідна Ліза”.

Література [I - 1, 2, 6, 7; II - 4]

Частина IV. Література XIX століття

Тема 1. Німецька романтична література XIX ст.: змістова і художня своєрідність творів (диспут)

1. Світ мистецтва у свідомості німецьких романтиків (Новаліс).
2. Митець — творець у просторі двох романтичних світів (за творами Е. Гофмана).
3. Барви романтичного світу в поезії Г. Гейне.

Література [I - 2, 5, 7, 8, 13; II - 3, 6, 10–12]

Тема 2. Англійська романтична література: аналіз змісту, проблематики і поетики творів (практикум)

1. Порівняльний аналіз творів англійських романтиків “озерної школи”: Вордсворта, Колріджа, Сауті.

2. Розмаїття жанрів поезії Дж. Байрона. Ідейно-художній аналіз творів.
3. Контекстуальний аналіз історичних романів В. Скотта “Веверлі”, “Айвенго”.

Література [1 - 2, 5, 7, 8, 10, 14]

Тема 3. Американський романтизм (колоквіум)

1. Загальна характеристика двох напрямів у розвитку американської романтичної літератури.
2. Змістова і жанрова специфіка прозових творів Ф. Купера, В. Ірвінга, Н. Готорна.
3. Новаторство Е. А. По у ліриці і прозі, вплив його творів на світову літературу.
4. “Мобі Дік, або Білий Кит” – найвизначніший твір Г. Мелвілла.
5. Поет-новатор В. Вітмен та його збірка “Листя трави”.
6. Переосмислення індіанського фольклору в поемі “Пісня про Гайавату” Г. Лонгфелло.

Література [1-2, 5, 7, 8, 10]

Тема 4. Французький романтизм: естетичні принципи та мистецька практика (практикум)

1. Загальна характеристика формування романтизму у Франції.
2. Провідні французькі письменники-романтики: Шатобріан, Жорж Санд, Ламартін, А де Віньї.
3. Передмова до “Кромвеля” Гюго – естетичний маніфест французького романтизму.
4. Творча спадщина французьких романтиків А. де Мюссе, Ж. де Нерваля.

Література [1-2, 5, 7]

Тема 5. Віктор Гюго та його творчість (диспут)

1. Становлення В. Гюго на шляхах романтизму.
2. “Живописний романтизм” поезії В. Гюго.
3. Романтична драматургія В. Гюго.
4. Романістика В. Гюго: змістова і художня своєрідність.
5. “Собор Паризької Богоматері” як зразок історичного роману в романтичній літературі.

Література [1-2, 5, 7, 13]

Тема 6. Романтизм у слов'янських літературах (колоквіум)

1. Специфіка прояву романтичних тенденцій у слов'янських літературах.
2. Загальна характеристика літературних течій російського романтизму (творчість В. Жуковського, Є. Баратинського, К. Батюшкова, К. Рилєєва).
3. Провідні мотиви ранньої (романтичної) творчості О. Пушкіна, М. Лермонтова, М. Гоголя.
4. Польський романтизм: історичні умови розвитку, тісний зв'язок з визвольним рухом.
5. Українська школа польських романтиків (А. Мальчевський, С. Гоцинський).
6. Розмаїття тем і жанрів у творчості польського поета Адама Міцкевича.

Література [I-2, 5, 8, 11, 13]

Модуль II. Реалізм у літературі XIX століття

Тема 7. Реалізм як літературний напрям і творчий метод, специфіка його розвитку в різних країнах (практикум)

1. Чинники, що вплинули на специфіку реалістичної літератури різних країн.
2. Основні естетико-теоретичні засади реалізму XIX ст.
3. Провідні жанри реалістичної літератури.
4. Найвідоміші письменники-класики реалістичної літератури.

Література [I-1, 2, 5, 11]

Тема 8. Французька реалістична література: творчість Стендаля, Бальзака, Флобера (практикум)

1. Формування нових естетичних засад у французькій літературі.
2. Стендаль як засновник реалістичної соціально-психологічної прози.
3. “Людська комедія” О. де Бальзака: задум, структура, проблематика.
4. Г. Флобер як письменник нового етапу в розвитку реалізму.
5. Боваризм, його сутність. Глибина психологічного аналізу в романах Г. Флобера.

Література [I-1, 2, 5, 11]

Тема 9. Англійська реалістична література (диспут)

1. Характерні ознаки англійської реалістичної літератури вікторіанської доби.
2. Славетна “плеяда” англійських письменників-реалістів.
3. Своєрідність поетики і проблематики роману В. Теккерея “Ярма-рок суети”.
4. Зображення соціальних і духовних конфліктів у романах Діккенса.
5. Проблематика романів письменниць Ш. Бронте “Джен Ейр” та Дж.Еліот “Міддлмарч”.

Література [I-1, 2, 5, 10, 14]

Тема 10. Російська реалістична література (колоквіум)

1. Загальна характеристика специфіки російської реалістичної літератури.
2. Російський реалістичний роман, його різновиди.
3. Романи І. Тургенева: своєрідність конфліктів і головних героїв. Причина полеміки навколо романів І. Тургенева.
4. Глибина й актуальність філософських, соціальних та моральних проблем у романах Ф. Достоєвського.
5. Ідейно-художня своєрідність романів Л. Толстого.
6. Сатиричні романи М. Салтикова-Щедріна.
7. Новелістика А. Чехова.

Література [I-1, 2, 5, 11]

Модуль III. Нові тенденції в розвитку літератури

Тема 11. Загальна характеристика нових тенденцій у розвитку літератури другої половини XIX ст. (практикум)

1. Формування нових підходів до художньої творчості.
2. Трансформації в реалістичній літературі, формування модернізму і натуралізму.
3. Поняття про декаданс та основні течії раннього модернізму: імпресіонізм, символізм, неоромантизм.

Література [I - 2–6]

Тема 12. Нові тенденції у французькій літературі другої половини XIX ст. (практикум)

1. Інтенсивність нових художніх пошуків у літературі.
2. Естетичні принципи і мистецькі здобутки поетичної групи “Парнас”.
3. Ш. Бодлер як предтеча французького символізму. Структура, зміст і художня самотність збірки поета “Квіти зла”.
4. Видатні поети-символісти; П. Верлен, А. Рембо, С. Малларме.
5. Е. Золя як теоретик французького натуралізму, втілення його принципів у циклі романів “Ругон-Маккари”.

Література [1 - 2–6, 9]

Тема 13. Нові тенденції у розвитку норвезької та бельгійської літератур наприкінці XIX ст. (колоквіум)

1. Вплив модерністських течій на розвиток норвезької літератури та театрального мистецтва.
2. Генрік Ібсен як засновник нової європейської драми.
3. “Ляльковий дім” Ібсена як зразок соціально-психологічної драми.
4. Найвизначніші твори та провідні теми романів К. Гамсуна.
5. Символістський театр М. Метерлінка, його естетичні засади.
6. Поетичне новаторство Е. Верхарна.

Література [1 - 2–5, 12]

Тема 14. Англійська література наприкінці XIX ст. (диспут)

1. Поширення декадентських настроїв в англійській літературі.
2. Вплив ідей естетизму на формування художнього мислення та поетики творів О. Вайльда.
3. Театральна реформа Б. Шоу, формування ним нового різновиду п'єси — драми-дискусії.
4. Інтелектуальний роман О. Вайльда “Портрет Доріана Грея”: проблематика і поетика твору.

Література [1-2–5, 10, 14]

Частина V. Література XX століття

Тема 1. Англо-американська література XX ст.: змістова і художня своєрідність творів (практикум)

1. Сутність психологізму Дж. Джойса (текстуальний аналіз оповідання “Евелін”).
2. Роман Джойса “Улісс”: міфологічні паралелі у творі (контекстуальний аналіз).
3. Використання нових засобів виразності в романі В. Вулф “Місіс Делуей”.
4. Ідейно-художній аналіз поем Т. С. Еліота “Безплідна земля”, “Порожні люди”, поезій В. Одена, Р. Фроста.
5. Порівняльний аналіз творів О. Гакслі, Дж. Орвелла, В. Голдінга.

Література [I - 1–3, 7, 9, 10, 12; II - 9–12, 19, 24, 26]

Тема 2. Німецькомовна література XX ст.: аналіз змісту, проблематики і поетики творів (диспут)

1. Специфіка мотивів і засобів художньої виразності лірики Р. М. Рільке (ідейно-художній аналіз віршів поета).
2. Особливості художнього світу Ф. Кафки (аналіз оповідання “Перевтілення”).
3. Постмодерністські ознаки у творах К. Рансмайра і П. Зюскінда (з аналізом текстів).
4. Проблематика творів Т. Манна, Е. М. Ремарка, Г. Гессе, М. Фріша, Ф. Дюрренматта.
5. Ідейно-художній і контекстуальний аналіз п'єси Б. Брехта (за вибором).

Література [I - 1–3, 7–9, 12; II - 8, 11, 17, 18, 23, 27, 29]

Тема 3. Французька література XX ст.: змістова і художня своєрідність творів (практикум)

1. Новаторські здобутки і відкриття Гійома Аполлінера (з аналізом поезії).
2. Естетичні принципи, нові прийоми психологічного аналізу М. Пруста.
3. Визначення ознак екзистенціалізму у романі А. Камю (аналіз тексту за вибором).
4. Характерні риси п'єс “театру абсурду” (контекстуальний аналіз п'єси Йонеско “Носороги”).

Література [I - 1–3, 7, 8, 10, 12; II - 4, 9]

Тема 4. Італійська та іспанська літератури ХХ ст.: жанрова і художня своєрідність творів (практикум)

1. Сутність веризму, футуризму, герметизму в італійській поезії (з аналізом віршів).
2. Контекстуальний аналіз роману Л. Піранделло “Небіжчик Маттіа Паскаль” і текстуальний аналіз п’єси (за вибором).
3. Проблеми міфологізму та сюрреалістичні ознаки в ліриці Ф. Гарсія Лорки (з аналізом віршів).

Література [I - 1–3, 7, 8, 10, 12; II - 5, 8, 10, 11, 29, 30]

Тема 5. Слов’янські літератури ХХ століття: ідейно-художні пошуки і творчі досягнення письменників (колоквиум)

1. Характерні ознаки нових мистецьких напрямів в російській поезії “срібного століття” (з ідейно-художнім аналізом віршів поетів).
2. Контекстуальний аналіз прозового твору (Є. Замятіна, М. Булгакова, К. Чапека, С. Лема, М. Кундери, М. Павича – за вибором).
3. Модерністські тенденції в поезії (ідейно-художній аналіз творів Й. Бродського, В. Незвала).

Література [I - 1–4, 6, 7, 10, 11, 12; II - 8, 10 17, 29]

Тема 6. Латиноамериканська література ХХ століття (диспут)

1. Специфіка розвитку латиноамериканської літератури у другій половині ХХ ст.
2. Новий латиноамериканський роман і його художні особливості (з наведенням прикладів).
3. “Магічний реалізм як синтез міфомислення народів Латинської Америки і європейського модернізму.
4. Визначення особливостей міфопоетики роману Г. Гарсія Маркеса “Сто років самотності”.

Література [I - 1–3, 5, 7, 12; II - 1, 2, 8, 15, 21, 29]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Завдання для самостійної роботи визначено таким чином, щоб вони сприяли формуванню навчальних, практичних і професійних вмінь студентів та слугували поглибленню їх теоретичних знань і розвитку практичних навичок.

Завдання пропонуються для кожного модуля усіх розділів, на які поділено курс зарубіжної літератури.

Роботу слід починати з прочитання конспекту оглядової лекції, зазначених розділів у навчальних посібниках та підручниках, текстів художніх творів.

У зошиті-звіті до кожного модуля необхідно навести тлумачення ключових термінів і понять — скласти літературознавчий глосарій, користуючись відповідними довідниками та словниками. Далі, згідно із завданнями, потрібно скласти конспект теоретичного матеріалу, опорно-логічну, структурну або узагальнюючу таблицю, підготувати доповідь на означену тему або аналіз художнього твору чи повідомлення з певного питання для виступу на семінарі. Конспекти літературно-критичних статей пропонуються складати тезово, добирати з них цитати щодо оцінки та тлумачення певних літературних явищ, художнього стилю письменників, проблематики та поезики їх творів тощо.

Під час аудиторних занять постійно актуалізуються та й поглиблюються знання та вміння студентів щодо розуміння образної природи художньої літератури і критеріїв визначення використаних у творах різних жанрів основних елементів їх будови, порушених проблем, специфіки засобів мовної виразності. У полі зору при аналізі художніх текстів стають такі поняття, як сюжет і композиція твору, їх елементи і система персонажів, принципи їх типізації та індивідуалізації; зміст твору, його тема, ідея, проблематика, конфлікт і колізії, підтекст, лейтмотив; стиль і мова твору, тропи та їх види (алегорія, метафора, гіпербола тощо); елементи віршування, їх функції (ритм, стопа, рима, строфа тощо). До семінарських занять заздалегідь пропонуються завдання для підготовчого періоду з відповідними інструктивно-методичними рекомендаціями. Як приклад можна навести завдання для його дискусійного обговорення на семінарі за темою “Література доби Просвітництва” стосовно особливостей руху Просвітництва у Франції, а саме щодо специфіки літературної творчості Вольтера.

Студентам пропонується прочитати дві повісті Вольтера “Кандід, або Оптимізм” та “Простак” і пояснити, чому їх назвали філософськими. Головним питанням дискусії стане обговорення відображення полеміки між філософськими концепціями доби Просвітництва у повістях Вольтера.

В інструктивно-методичних матеріалах до теми “Висвітлення просвітительських ідей у повістях Вольтера” на допомогу студентам зроблено акценти на таких положеннях:

1. Повісті Вольтера потребують посиленої уваги до філософських поглядів самого автора, які той виражає не абстрактно, а на прикладі конкретних персонажів і життєвих ситуацій.

2. Перед читачем постають не характери, а своєрідні маски, бо герої уособлюють різні філософські системи, як Панглос і Кандід.

3. У повісті “Кандід” протиставлено погляди німецького філософа Г. Лейбніца і англійського мислителя Дж. Локка. Панглос висловлює думку з філософського вчення Лейбніца, згідно з яким людина з колиськи має у свідомості так звані “вроджені” уявлення щодо розумності і гармонійності всього існуючого в світі. А Дж. Локк стверджує: довіряти слід не наперед даним уявленням про реальність, а самій реальності, яка свідчить про себе через органи чуттів.

Кандід готовий повірити словам Панглоса, але його особистий досвід свідчить про зовсім протилежне.

4. Вольтер відверто глузує з філософського твердження Лейбніца про те, що у свідомості панує “наперед усталена гармонія”. Критикує він й думку Шефтсбері, що сама природа ніби допомагає людині приходити до морально бездоганих рішень.

5. Сюжет повісті “Кандід” підкорено єдиній логіці — логіці маятника: від везіння до невезіння і навпаки. Фінал твору не ставить крапку у філософській суперечці доби Просвітництва.

6. У повісті “Простак” Вольтера втілена ідея „природної людини”, де автор полемізує з Ж.-Ж. Руссо — творцем теорії про „природну людину” та згубний вплив на неї цивілізації.

Спираючись на наведені матеріали, необхідно під таким кутом зору розглянути повісті Вольтера, пояснити сенс їх назв, зробити висновки щодо філософських роздумів героїв та самого автора, навести цитати з тексту для підтвердження власних узагальнень.

Багато питань для роздумів і дискусійного обговорення надає найвизначніший твір Й. В. Гете “Фауст”, в якому порушено найважливі проблеми людського буття. Темою полеміки на семінарі стають пошуки сенсу життя (за трагедією Гете “Фауст”). Результати опрацювання

змісту і проблематики цього вершинного твору епохи Просвітництва — пропонується представити у вигляді узагальнюючої таблиці:

Трагедія Й. В. Гете “Фауст”

Критерії розгляду	Втілення у творі	Цитати
Проблематика		
Погляди на людину і людство		
Зображення світу		
Просвітительські ідеї твору		

Серед завдань для самостійної роботи певне місце відводиться складанню схем, структурно-логічних та узагальнюючих таблиць як підсумку аналітичної та дослідницької роботи з теоретичним матеріалом або з художнім текстом.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З УСІХ ЧАСТИН ТА МОДУЛІВ

Частина I. Антична література

Модуль I. Міфологія і героїчний епос Давньої Греції

Завдання:

1. Скласти таблицю періодизації розвитку давньогрецької літератури.
2. Прочитати міфи про олімпійських богів, про героїв та їх подвиги.
3. Скласти план структури поем Гомера.
4. Підготувати доповіді про специфіку міфології Давньої Греції та про засоби відтворення подій і зображення героїв у поемах Гомера.

Модуль II. Давньогрецька лірика і антична драма

Завдання:

1. Основні види і жанри давньогрецької поезії (скласти структурно-опорну таблицю).
2. Підготувати доповіді про елегійну та ямбічну лірику, про монодичний і хоровий мелос.

3. Дібрати вірші для аналізу з творчого доробку Алкея, Сапфо, Тиртея, Піндара, Анакреонта.
4. Прочитати трагедії “Прометей закутий” Есхіла, “Антигона” Софокла і підготувати їх аналіз.
5. Підготувати доповіді: “Новоаттична комедія”, “Римські комедіографи Плавт і Теренцій”.

Модуль III. Антична проза

Завдання:

1. З “Поетики” Арістотеля законспектувати визначення понять “мімезис” “катарсис”.
2. Скласти опорно-структурну схему основних видів і жанрів давньогрецької і римської прози.
3. Підготувати аналіз паралельних портретів Демосфена і Цицерона за книгою Плутарха “Порівняльні життєписи”.
4. Прочитати роман Апулея “Золотий осел” і підготувати доповіді про особливості його змісту та поетики, засоби зображення головного героя.

Модуль IV. “Золота доба” римської літератури

Завдання:

1. Прочитати поему Вергілія “Енеїда” і підготувати повідомлення про її структуру, головного героя Енея, порівняти цей твір з поемами Гомера.
2. Підготувати доповідь про переробки “Енеїди” Вергілія (“Енеїда” Вергілія та “Енеїда” Котляревського).
3. Проаналізувати вірші Горация і визначити особливості їх тематики та поетики.
4. Підготувати нарис “Творчий портрет Овідія”.
5. Написати аналітичну роботу на тему “Еволюція людства за Овідієм” (поема “Метаморфози”).

Частина II. Література середніх віків та Відродження

Модуль I. Народний епос Раннього Середньовіччя

Завдання 1.

1. Прочитати ірландські саги про Кухуліна: “Сватання Емер”, “Хвороба Кухуліна”, “Викрадення бика із Куальнге”, “Смерть Кухуліна” і дібрати приклади засобів зображення улюбленого героя ірландців.

2. Підготувати повідомлення про змістову та художню своєрідність кельтських народних сказань.

Завдання 2.

1. Прочитати “Поему про Беовульфа”, дібрати приклади для характеристики головного героя та засобів його зображення.
2. До семінару підготувати доповідь на тему “Беовульф” як визначна літературна пам’ятка Ранняго Середньовіччя”.

Завдання 3.

1. Прочитати міфологічні пісні збірки “Старша Едда” і скласти словник міфологічних назв та імен.
2. Підготувати повідомлення про основні види давньоскандинавської літератури.
3. Написати доповідь на тему “Ісландські родові саги”.

Модуль II. Західноєвропейський героїчний народний епос доби Зрілого Середньовіччя

Завдання:

1. Прочитати “Пісню про Роланда”, “Пісню про мого Сіда”, “Пісню про Нібелунгів”, звернути увагу на засоби зображення подій.
2. Підготувати виступ до семінару на одну з тем:
  - “Реальність і фантастичні вигадки в епосі “Пісня про Роланда”;
  - “Уславлення головного героя в іспанському епосі “Пісня про мого Сіда”;
  - “Сюжетні джерела та змістова своєрідність німецького епосу “Пісня про Нібелунгів”.

Модуль III. Середньовічна писемна література

Завдання:

1. Із “Сповіді” Августина дібрати приклади висловлених автором моральних настанов.
2. Прочитати “Великий заповіт” та балади Ф. Війона, визначити специфічні засоби художньої виразності, використані поетом.
3. Підготувати письмову відповідь на питання “Своєрідність змісту і поезики балад Ф. Війона”.

Модуль IV. Лицарська література доби Середньовіччя

Завдання:

1. Ознайомитись з поетичними творами провансальських трубадурів та німецьких міннезингерів, звернути увагу на специфіку створених ними поетичних форм віршів.
2. Прочитати роман “Трістан та Ізольда”, визначити характерні ознаки лицарського роману в цьому творі.
3. Підготувати до семінару доповіді та повідомлення на теми (за вибором):
  - “Тематика та нові жанрові форми лірики провансальських трубадурів”;
  - “Міннезанг у німецькій поезії”;
  - “Класифікація лицарських романів”;
  - “Новаторство Кретьєна де Труа у розвитку жанру лицарського роману та створенні циклу Артурівських романів”.

Модуль V. Міська література доби Середньовіччя

Завдання:

1. Ознайомитись з поезією вагантів, визначити їх змістову та художню своєрідність.
2. Прочитати “Роман про Лиса” і підготуватися до його аналізу на семінарі щодо проблематики та поезики в контексті світової традиції оповідей про тварин.
3. Ознайомитись зі зразками середньовічної драматургії: “Міраклъ про Теофіла” Рютбефа, “Адвокат Патлен” (французький фарс), визначити їх роль у розвитку театру.
4. Підготувати повідомлення до семінару на одну з тем:
  - “Джерельна основа й основні форми середньовічної драми”;
  - “Жанри середньовічної драми”;
  - “Роль народної сміхової культури у розвитку середньовічних театральних вистав”.

Модуль VI. Література доби Відродження

Завдання:

1. Прочитати художні твори: „Божественна комедія” Данте, окремі новели зі збірки Бокаччо “Декамерон”; “Гаргантюа і Пантагрюель” Рабле, “Дон Кіхот” Сервантеса, окремі фрагменти з “Кентерберійських оповідань” Чосера; драми Шекспіра: “Ричард III”, “Король Лір”, “Гамлет”, “Дванадцята ніч” і підготуватися до їх текстурального аналізу.

2. До колоквіуму скласти повідомлення на теми (за вибором):
  - “Духовна еволюція головного героя “Божественної комедії” Данте;
  - “Головні теми новел та жанрова специфіка збірки Бокаччо “Декамерон”;
  - “Проблема виховання у романі Рабле “Таргантюа і Пантагрюель”;
  - “Порівняльна характеристика Дон Кіхота і Санчо Панси”;
  - “Своєрідність конфлікту у “високих трагедіях” В. Шекспіра”.

Частина III. Література XVII–XVIII століть

Модуль I. Західноєвропейська барокова література

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати повідомлення про змістову та художню специфіку барокової поезії, драми Кальдерона “Життя – це сон”, роману Гріммельсгаузена “Незвичайні пригоди Сімпліція Сімпліссимуса”

Завдання 2.

Написати доповідь або реферат “Художній світ барокової літератури”.

Модуль II. Література класицизму

Завдання:

На основі опрацьованого матеріалу і прочитаних творів підготувати виступи до семінару на теми:

- “Канонічні правила естетики класицизму”,
- “Ієрархія жанрів за Н. Буало”;
- “Система образів і побудова конфліктів у класицистичних п’єсах” (аналіз трагедії Корнеля або комедії Мольєра).

Модуль III. Література доби Просвітництва

Завдання:

1. Дібрати приклади висвітлення просвітительських ідей у літературних творах.
2. Ідейно-художній аналіз твору Гете “Фауст” (з добороом цитат з тексту).

Частина IV. Література XIX століття

Модуль I. Романтизм у літературі XIX ст.

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати ідейно-художній аналіз творів:
  - роману “Генріх фон Офтердінген” Новалиса;
  - творів “Малюк Цахес...” і “Житейська філософія kota Мурра” Гофмана;
  - поем “Паломництво Чайльд Гарольда” і “Мазепа” Байрона;
  - поезій і новел Е. По (“Золотий жук”, “Викрадений лист”);
  - роману “Мобі Дік” Мелвілла;
  - роману “Собор Паризької Богоматері” Гюго.

Завдання 2.

Підготувати доповіді, нариси-есе про письменників: Клейста, Г. Гейне, В. Вордсворта, С. Колріджа, В. Блейка, П. Шеллі, В. Скотта, В. Ірвінга, Ф. Купера, Н. Готорна, Г. Лонгфелло, В. Вітмена, Шатобріана, А. Міцкевича (за вибором).

Модуль II. Реалізм у літературі XIX ст.

Завдання 1.

1. Прочитати визначені у програмі художні твори.
2. Підготувати ідейно-художній і контекстуальний аналіз творів: “Червоне і чорне” Стендаля; “Шагренева шкіра”, “Батько Горіо”, “Гобсек” Бальзака; “Пані Боварі” Флобера; “Ярмарок суєти” Теккерея; “Домбі і син”, “Великі сподівання” Діккенса; “Батьки і діти” Тургенева; “Злочин і кара” Достоевського; “Війна і мир” Л. Толстого, прози німецьких письменників (за вибором).

Завдання 2.

Скласти тезовий конспект статей П. Вайля, О. Геніса про романи російських письменників: “Формула жука”, “Страшний суд”, “Мозаїка епопеї”.

Завдання 3.

Підготувати доповіді і повідомлення на теми:

- “Творчий портрет митця...”;
- “Слово про письменника...”;
- “Змістова і художня своєрідність роману...” (за вибором).

Модуль III. Нові тенденції в розвитку літератури у другій половині XIX ст.

Завдання 1.

1. Виписати з літературознавчого словника визначення понять: модернізм, естетизм, декаданс, натуралізм, імпресіонізм, символізм, неоромантизм, “нова драма”.

Завдання 2.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати ідейно-художній аналіз поезій Ш. Бодлера, П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме, п'єс драматургів-новаторів: “Синій птах” Метерлінка, “Ляльковий дім” Ібсена, “Пігмаліон” Б. Шоу, “Вишневий сад” Чехова (за вибором).

Завдання 3.

1. Підготувати конспекти про творчі пошуки Бодлера, Верлена, Рембо, Вайльда.
2. Скласти доповіді про художні відкриття митців другої половини XIX ст.

Частина V. Література XX століття

Модуль I. Англо-американська література XX століття

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати текстуальний аналіз творів “Евелін” Дж. Джойса, “Місіс Делуей” В. Вулф, “Волхв” Дж. Фаулза, “Війна світів” Г. Веллса (2 твори – за вибором).
3. Підготувати ідейно-художній аналіз віршів В. Одена, Т. С. Елюота; прозових творів “Мартін Іден” Джека Лондона, “Над прірвою у житі” Дж. Селінджера.
4. Підготувати контекстуальний аналіз творів “Американська трагедія” Т. Драйзера; “Фієста”, “Старий і море” Е. Хемінгуея; “Зима турботи нашої” Дж. Стейнбека; “Кентавр” Дж. Апдайка (2 твори – за вибором).
5. Компаративний аналіз творів “Прекрасний новий світ” О. Гакслі, “1984” Дж. Орвелла, “Володар мух” В. Голдінга; творів Т. Драйзера і Фіцджеральда (“Американська трагедія” і “Великий Гетсбі”).

Завдання 2.

Скласти тестові конспекти статей:

- Е. Форстер. Вірджинія Вулф.
- В. Вулф. Нотатки про Д. Лоуренса. Сучасна художня проза.
- Т. С. Еліот. Традиції та індивідуальний талант.
- Ф. С. Фіцджеральд. Відлуння Віку Джазу.
- В. Чалікова. Зустріч з Джорджем Орвеллом.
- О. Зверев. Неприємний співрозмовник.

Завдання 3.

Підготувати доповіді і реферати на теми (за вибором):

- Образ Ірландії і Дубліна в оповіданнях Дж. Джойса.
- “Потік свідомості” в романі Дж. Джойса “Улісс”.
- Стаття “Сучасна художня проза” як естетичний маніфест В. Вулф.
- Імпресіонізм прози В. Вулф.
- Своєрідність психологізму В. Вулф і прийоми відтворення “потіку свідомості”.
- Творчість Д. Лоуренса в контексті літературного процесу ХХ ст.
- Зв’язок з традицією і новаторство творчості Д. Лоуренса.
- Основні поняття статті Т. С. Еліота “Традиції та індивідуальний талант”, їх тлумачення.
- Функції алюзій та асоціативність образів у поемі Т. С. Еліота “Безплідна земля”.
- Міфотворчість Т. С. Еліота.
- Жанри наукової фантастики і антиутопії в англійській літературі.
- Американський роман ХХ століття.
- Своєрідність художнього стилю Е. Хемінгуея.
- Тема “американської мрії” в романах Т. Драйзера “Американська трагедія” і Ф. С. Фіцджеральда “Великий Гетсбі”.
- Гамлетівський (шекспірівський) пласт роману А. Мердок “Чорний принц”.
- Естетика інтертекстуальності і психологізм романів Дж. Фаулза.

Модуль II. Німецькомовна література XX століття

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати ідейно-художній аналіз віршів Р. М. Рільке; творів прозаїків “Степовий вовк” і “Гра в бісер” Г. Гессе; “Останній світ” К. Рансмайра; “Парфумер” П. Зюскінда; п’єс драматургів “Санта Крус” М. Фріша і “Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта (2 твори – за вибором).
3. Підготувати контекстуальний аналіз творів “Перевтілення” Ф. Кафки; “Вірнопідданий” Г. Манна; “Будденброки” Т. Манна; “Три товариші” Е. М. Ремарка; “Дім без господаря” Г. Белля (2 твори – за вибором).
4. Підготувати компаративний аналіз творів про “втрачене покоління”: “Фієста” Е. Хемінгуей і “Три товариші” Е. М. Ремарка.

Завдання 2.

1. Аналіз і визначення специфіки притч Ф. Кафки.
2. Визначення принципів створення образу Грегора Замзи в новелі Ф. Кафки “Перевтілення”.
3. Конспект статті Г. Гессе “Брати Карамазови, або Присмерк Європи”.

Завдання 3.

Підготувати доповіді і реферати на теми (за вибором):

- Поетичне новаторство Р. М. Рільке.
- “Вірші-речі у ліриці Р. М. Рільке.
- Образ Орфея у ліриці Р. М. Рільке.
- Художній світ Ф. Кафки.
- Роман Ф. Кафки “Процес”: семантика назви, проблема провини та покарання.
- Модель світу і людини в романі Г. Гессе “Степовий вовк”.
- Світ культури в романі Г. Гессе “Степовий вовк”.
- Мистецтво і світ у творах Т. Манна і Г. Гессе.
- Роман Р. Музіля “Людина без властивостей” як один з епохальних творів європейської літератури XX ст.
- Постмодерністська структура і поетика роману К. Рансмайра “Останній світ”.

- Роман Г. Манна “Вірнопідданий” як концентроване вираження сатиричного зображення німецької дійсності.
- Трактатування проблем мистецтва в новелах Т. Манна.
- Роман “Гра в бісер” як підсумок духовної і творчої еволюції Г. Гессе.
- Особливості літературного втілення теми „втраченого покоління” у творах Е. М. Ремарка.
- Новаторство Б. Брехта як засновника “епічного театру”.
- Засудження війни і фашизму у творах Г. Белля.
- Постмодернізм у німецькій літературі ХХ ст.
- Художня і змістова своєрідність драматургії швейцарських митців М. Фріша і Дюрренматта.

Модуль III. Французька, італійська та іспанська літератури ХХ ст.

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати ідейно-художній аналіз поезій Гійома Аполлінера, Гарсія Лорки; прозових творів Ф. Саган, М. Пруста, п'єс С. Беккета.
3. Підготувати контекстуальний аналіз романів А. Камю, У. Еко; п'єси Е. Йонеско “Носороги”.

Завдання 2.

1. Скласти структурну схему мотивів драми А. Камю “Калігула”.
2. Філософія екзистенціалізму і ключові метафори в романах А. Камю “Сторонній”, “Чума”.
3. Скласти конспект статті А. Моруа “Роль письменника в сучасному світі”.
4. Скласти перелік характерних рис французьких “драм абсурду” та “театру масок” Л. Піранделло (у вигляді порівняльної таблиці).
5. Естетичні принципи літератури постмодерну за У. Еко (тезовий конспект).

Завдання 3.

Підготувати доповіді і реферати на теми (за вибором):

- Модерністські та авангардистські тенденції у французькій поезії на початку ХХ ст.

- Роль Гійома Аполлінера в розвитку авангардистських течій у літературі та мистецтві.
- Зорова лірика Гійома Аполлінера.
- Своєрідність структури і відтворення плину думок “потоків свідомості” у романі М. Пруста “У пошуках втраченого часу”.
- Французька інтелектуальна проза ХХ ст.
- Концепція абсурдизму в романі А. Камю “Сторонній”.
- Різні варіанти морального вибору в романі А. Камю “Чума”.
- Реалізація естетики екзистенціалізму у художніх творах Ж. П. Сартра.
- “Антироман”, його різновиди та естетичні принципи.
- Французький “театр абсурду”.
- Ф. Т. Марінетті як теоретик і організатор італійського футуризму.
- Культурологічні концепції Х. Ортеги-і-Гассета та їх значення для розвитку літератури.
- Театр Л. Піранделло, його новаторський характер.
- Постмодерністське пародіювання стереотипів “масової літератури” в романі У. Еко “Ім’я троянди”.
- Фольклорні витоки й сюрреалістичні ознаки лірики Ф. Гарсія Лорки.

Модуль IV. Слов’янські літератури ХХ століття

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Підготувати ідейно-художній аналіз віршів О. Блока, Анни Ахматової, В. Маяковського, Б. Пастернака, В. Незвала, Й. Бродського (за вибором).
3. Підготувати контекстуальний аналіз творів “Життя Арсеньєва” І. Буніна, “Гранатовий браслет” О. Купріна; “Ми” Є. Замятіна; “Майстер і Маргарита” М. Булгакова; “Котлован”, “Чевенгур” А. Платонова; “Війна з саламандрами” К. Чапека (2 твори – за вибором).
4. Підготувати компаративний аналіз науково-фантастичних творів К. Чапека і С. Лема.

Завдання 2.

1. Скласти тезові конспекти маніфестів і програмних статей російських символістів, акмеїстів, футуристів.

2. Скласти узагальнюючу таблицю основних напрямів і течій російської поезії “срібного століття”.
3. Скласти опорно-структурну схему системи образів роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита”.
4. Скласти конспект “Російська проза “нової хвилі”.
5. Скласти опорно-структурну схему жанрового розмаїття творів С. Лема.

Завдання 3.

Підготувати доповіді і реферати на теми (за вибором):

- Творчі пошуки і здобутки російських поетів “срібного століття”.
- Російський символізм у порівнянні з французьким.
- Акмеїзм у російській поезії.
- Російський футуризм у порівнянні з італійським.
- Своєрідність російської прози на початку ХХ ст.
- Змістова і художня специфіка роману-антиутопії Є. Замятіна “Ми”.
- Філософсько-етичні проблеми роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита”.
- Концепція кохання у творах І. Буніна і О. Купріна.
- Самобутність змісту і поетики прози А. Платонова.
- В. Незвал як творець нової чеської поезії.
- Постмодернізм та його прояви в слов’янських літературах.

Модуль V. Латиноамериканська література

Завдання 1.

1. Прочитати запропоновані твори для аналізу.
2. Скласти письмовий аналіз новели Х. Л. Борхеса “Вавилонська бібліотека”.
3. Підготувати ідейно-художній та текстуальний аналізи роману Г. Гарсія Маркеса “Сто років самотності”.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З УСІХ ЧАСТИН ТА МОДУЛІВ КУРСУ

Частина I. Антична література

Модуль I. Міфологія і епос Давньої Греції

Поточний контроль:

- літературний диктант: перевірка засвоєння основних термінів, понять, класифікації міфів, композиції і системи образів поем Гомера, Гесіода;
- перевірка конспектів, письмових відповідей.

Модульно-підсумковий контроль:

- контрольне тестування;
- письмова творча робота за тематикою модуля;
- захист доповідей на семінарі.

Модуль II. Давньогрецька лірика і антична драма

Поточний контроль:

- тестування з метою перевірки засвоєння основних термінів і понять, видів і жанрів лірики, естетичних принципів і змістової специфіки драматичних творів;
- виразне читання й аналіз поетичних текстів;
- перевірка письмових домашніх робіт.

Модульно-підсумковий контроль:

- контрольна робота з різнорівневими завданнями (тести, аналіз тексту літературного твору, творчий портрет письменника);
- захист підготовлених повідомлень і доповідей.

Модуль III. Антична проза

Поточний контроль:

- експрес-опитування за модулем;
- перевірка знання змісту і жанрових особливостей прочитаних творів;
- перевірка виконаних письмових завдань. Модульно-підсумковий контроль:
- контрольне тестування;
- письмовий аналіз фрагментів з літературних творів;
- захист підготовлених доповідей і повідомлень.

Модуль IV. “Золота доба” римської літератури

Поточний контроль:

- літературний диктант;
- виразне читання та аналіз поетичних творів;
- перевірка конспектів і підготовлених письмових відповідей.

Модульно-підсумковий контроль:

- комплексна контрольна робота з виконанням різнорівневих завдань;
- захист підготовлених доповідей, творчих та дослідницьких робіт.

Частина II. Література середніх віків та Відродження

Модуль I. Народний епос Раннього Середньовіччя

Поточний контроль:

- експрес-опитування (літературний диктант): перевірка засвоєння термінів і понять;
- складання опорно-структурної схеми “Література Раннього Середньовіччя” і відтворення за нею теоретичного матеріалу;
- контрольне опитування за змістом саг про Кухуліна, “Поєми про Беовульфа”, міфологічних пісень “Старшої Едди”, родових ісландських саг;
- перевірка конспектів і письмових відповідей.

Модульно-підсумковий контроль (перша рубіжна атестація):

- тестова перевірка засвоєння теми;
- контрольна;
- творча робота про народні сказання Раннього Середньовіччя;
- захист письмових повідомлень та рефератів.

Модуль II. Література Зрілого Середньовіччя

Поточний контроль:

- літературний диктант: перевірка засвоєння основних термінів і понять: жонглер, шпільман, трувер, трубадур, менестрель, міннезанг, канцона, альба, сирвента, балада, патристика, схоластика, фабліо, шванк, містерія, міраклъ, мораліте, фарс, соті;
- контрольне опитування щодо змісту і поетики художніх текстів різних жанрів;
- перевірка конспектів і письмових робіт.

Модульно-підсумковий контроль (друга рубіжна атестація):

- тестова перевірка засвоєння теми;

- контрольний аналіз художнього твору;
- відгук про літературний твір і творчість письменника;
- захист письмових робіт і рефератів.

Модуль III. Італійська література доби Відродження

Поточний контроль:

- контрольне усне опитування;
- тестова перевірка знання змісту і жанрових особливостей творів Данте, Петрарки, Бокаччо;
- перевірка конспектів і письмових робіт.

Модульно-підсумковий контроль:

- експрес-опитування за темою;
- перевірка вмінь аналізувати літературний твір;
- захист письмових робіт;
- контрольна робота з використанням різнорівневих завдань.

Модуль IV. Ренесансна література різних країн Західної Європи

Поточний контроль:

- тестова перевірка знань програмного матеріалу;
- оцінювання підготовлених доповідей на семінарі;
- написання творчих робіт різних жанрів;
- захист підготовлених аналізів художніх текстів і рефератів на літературні теми.

Модульно-підсумковий контроль:

- усне контрольне опитування;
- захист письмових робіт;
- виконання комплексної контрольної роботи.

Частина III. Література XVII–XVIII століть

Модуль I. Західноєвропейська барокова література

Поточний контроль:

- експрес-опитування (літературний диктант): перевірка засвоєння основних термінів і понять, характерних рис естетики бароко, специфіки змісту і поетики творів письменників різних країн;
- перевірка конспектів, письмових відповідей на питання.

Модульно-підсумковий контроль:

- тестова перевірка засвоєння матеріалу;
- письмова творча робота про літературу доби бароко;
- захист доповідей та рефератів.

Модуль II. Література класицизму

Поточний контроль:

- контрольне тестування з метою перевірки засвоєння основних положень естетики класицизму, їх застосування митцями у своїх творах;
- контрольне опитування за прочитаними творами;
- перевірка конспектів і письмових домашніх робіт.

Модульно-підсумковий контроль:

- літературний диктант;
- контрольний аналіз тексту літературного твору;
- складання творчих портретів письменників і відгуків про твір;
- захист підготовлених доповідей і рефератів.

Модуль III. Література доби Просвітництва

Поточний контроль:

- експрес-опитування за розділом;
- перевірка знання змісту і жанрових особливостей прочитаних творів письменників різних країн;
- перевірка конспектів і виконаних письмових завдань.

Модульно-підсумковий контроль:

- комплексна контрольна робота з виконанням різнорівневих завдань;
- захист підготовлених творчих та аналітичних робіт.

Частина IV. Література XIX століття

Модуль I. Романтизм у літературі XIX ст.

Поточний контроль:

- експрес-опитування (літературний диктант);
- письмове тестування;
- перевірка конспектів і завдань для самостійної роботи.

Модульно-підсумковий контроль:

- тестова перевірка засвоєння матеріалу;
- письмова контрольна робота;
- захист доповідей, творчих робіт, проектів.

Модуль II. Реалізм у літературі XIX ст.

Поточний контроль:

- усне опитування за темами модуля;
- контрольне тестування;
- перевірка конспектів і письмових домашніх завдань.

Модульно-підсумковий контроль:

- літературний диктант;
- контрольний аналіз тексту літературного твору;
- складання нарисів про письменників і відгуків на їх твори;
- захист творчих робіт.

Модуль III. Нові тенденції у розвитку літератури наприкінці XIX ст.

Поточний контроль:

- експрес-опитування за модулем;
- перевірка контекстів і виконаних письмових завдань;
- оцінка виступів і повідомлень про художню своєрідність творів.

Модульно-підсумковий контроль:

- комплексна контрольна робота з виконанням різнорівневих завдань;
- захист підготовлених творчих та аналітичних робіт.

Частина V. Література XX століття

Модуль I. Англо-американська література XX ст.

Поточний контроль:

- експрес-опитування (літературний диктант);
- письмове тестування;
- перевірка конспектів і підготовлених доповідей і виступів на семінарі.

Модульно-підсумковий контроль:

- тестова перевірка засвоєння теми;
- письмова творча робота з виконанням різних видів аналізу художнього тексту;
- захист доповідей, рефератів, проєктів.

Модуль II. Німецькомовна література XX ст.

Поточний контроль:

- контрольне тестування з метою перевірки знання основних тенденцій розвитку кожної з літератур;
- контрольне опитування за прочитаними творами;
- перевірка конспектів і письмових домашніх робіт.

Модульно-підсумковий контроль:

- літературний диктант;
- контрольний аналіз тексту літературного твору;
- складання нарисів про письменників і відгуків про їх твори;
- захист підготовлених доповідей і рефератів.

Модуль III. Французька, італійська та іспанська літератури XX ст.

Поточний контроль:

- експрес-опитування за модулем;
- перевірка знання змісту і жанрових особливостей прочитаних творів письменників різних країн;
- перевірка конспектів і виконаних письмових завдань.

Модульно-підсумковий контроль:

- комплексна контрольна робота з виконанням різнорівневих завдань;
- захист підготовлених творчих та аналітичних робіт.

Модуль IV. Слов'янські літератури XX століття

Поточний контроль:

- усне опитування за темами модуля;
- перевірка конспектів, підготовлених доповідей для виступу на семінарі.

Модульно-підсумковий контроль:

- контрольне тестування з тем модуля;
- письмова творча робота з використанням різних видів аналізу тексту літературного твору;
- захист доповідей, рефератів, аналітичних робіт.

Зразки тестових завдань для перевірки знань студентів наводяться до кожного розділу курсу зарубіжної літератури.

ЛІТЕРАТУРНІ ДИКТАНТИ

(напіввідкриті тексти)

I. Антична література

1. Найдавнішою з літератур Європи визнано...
2. Підґрунтям для античної літератури стала...
3. Найдавніші писемні пам'ятки давньогрецької літератури...
4. Слово “мелос” у перекладі означає...
5. Давньогрецькі поети — засновники жанру елегії...
6. Перший і найвидатніший представник ямбічної лірики...
7. “Десятою музою” Платон назвав...
8. Давньогрецький театр складався з...
9. Драматичне мистецтво Еллади представлено трьома жанрами...
10. Видатні давньогрецькі поети — трагіки - ...
11. “Батьком” давньогрецької трагедії визнано...
12. Софокл намагався показати людину такою, якою...
13. Філологія як нова галузь науки зародилася за часів...
14. “Золотим віком” римської літератури називають період...
15. Класиками “золотого віку” римської літератури визнано поетів...
16. Збірка Вергілія “Буколіки” присвячена зображенню життя...
17. Основою поеми Вергілія “Енеїда” стала легенда про...
18. Повний переклад поем Гомера “Іліада” та “Одіссея” на українську мову зробив...
19. Поему Вергілія “Енеїда” переклав...
20. Усі відомі твори Горация переклав українською мовою...

II. Література середніх віків та Відродження

1. Кельтські народні сказання мали назву...
2. Улюблений герой ірландських саг — це...
3. Поема “Беовульф” є пам'яткою епосу...
4. Найпоширеніші жанри міської літератури доби Середньовіччя...
5. Про реконкісту розповідається в героїчному народному епосі...
6. Середньовічна лицарська література складалася з...
7. Провансальські трубадури створили такі ліричні жанри...
8. Кретъен де Труа написав цикл лицарських романів про...
9. “Роман про Лиса” має ще таку назву...
10. Рютбеф проклав шлях до...
11. Ф. Війон уславився як автор оригінальних...
12. Добу Відродження розпочав італійський поет...
13. Головна тема ліричної збірки Петрарки “Канцоньере” — ...

14. “Декамерон” Бокаччо є збіркою творів такого жанру...
15. “Шекспірівський канон” складається з ...
16. У творі “Дон Кіхот” Сервантес намагається створити пародію на...
17. Літературну обробку роману “Трістан та Ізольда” зробив...
18. Ф. Рабле у романі “Гаргантюа і Пантагрюель” ідеальне суспільство змалював у вигляді...
19. Обскурантами в німецькій гуманістичній літературі називали...
20. “Похвальне слово Глупоті” Е. Роттердамського написано у формі...

III. Література XVII–XVIII століть

1. У літературі XVII ст. співіснували такі літературні напрями...
2. Слово “бароко” у перекладі означає...
3. Бароко найяскравіше виявилось в таких видах мистецтва...
4. Найвиразніше бароко представлене в країнах...
5. Автором серії памфлетів під назвою “Сновидіння” є...
6. Гонгора уславився як творець...
7. У романі Гріммельсгаузена про Сімпліція події висвітлюються на фоні картин...
8. Дж. Мільтон є автором поем...
9. Найвідоміша п'єса Кальдерона...
10. Термін “класицизм” утворено від слова, що у перекладі означає...
11. Уперше класицизм виник у країні...
12. Основні теоретичні засади класицизму викладено у віршованому трактаті Н. Буало...
13. Засновники класицистичної трагедії у французькій літературі...
14. Просвітництво уперше виникло в країні...
15. В історії європейської культури XVIII ст. названо “Віком...”
16. Повна назва енциклопедії, яку вирішили видавати французькі просвітники...
17. Рух Просвітництва в Німеччині отримав назву...
18. Преціозною літературою у Франції називали...
19. Перша “штюрмерська” драма Ф. Шиллера...
20. Вершинний твір Й. В. Гете — це драма...

IV. Література XIX століття

1. Уперше романтизм сформувався в країні...
2. Естетичні принципи романтизму розробляли німецькі представники гуртка...
3. Зразком романтичної прози є роман Новаліса...

4. Героїв своїх творів Гофман поділив на...
5. До представників “озерної школи” в Англії належали...
6. Поняття “байронізм” означає...
7. “Байронічний герой” зображений у найвідомішій поемі Байрона...
8. Поеми про Мазепу написали поети-романтики...
9. Головною темою ліричної збірки Г. Гейне “Книга пісень” є...
10. Час існування американської романтичної літератури збігся з формуванням...
11. Едгар По уславився у світовій літературі як засновник...
12. Засновниками реалізму у ХІХ ст. стали французькі письменники...
13. Провідним жанром реалістичної літератури став...
14. Народним письменником в англійській літературі було визнано...
15. “Секретарем французького суспільства” називав себе письменник...
16. Основні течії раннього модернізму...
17. Предтечею французького символізму визнано поета...
18. Ш. Бодлер сформулював “закон...”
19. “Пейзажами душі” називають вірші французького поета...
20. У романі О. Вайльда “Портрет Доріана Грея” втілено ідеї теорії...

V. Література ХХ століття

1. Авангардизм як нове явище в мистецтві ХХ ст. є відгалуженням...
2. Основні авангардистські течії в літературі ХХ ст. — ...
3. Термін “сюрреалізм” запровадив французький поет...
4. Футуризм уперше виник в ...
5. Російський футуризм складався з таких угруповань ...
6. Термін “акмеїзм” у перекладі означає ...
7. Засновники модерністської прози у першій половині ХХ ст. ...
8. Літературну школу „потіку свідомості” представляють письменники...
9. Слово “абсурд” у перекладі означає ...
10. “Театр абсурду” заснували французькі митці...
11. Термін “екзистенціалізм” утворено від слова, що в перекладі означає...
12. Найяскравіші представники літератури екзистенціалізму...
13. Л. Піранделло є творцем авангардистського театру...

14. “Епічний театр” заснував німецький драматург...
15. У п’єсах швейцарських драматургів М. Фріша і Ф. Дюрренматта наявні такі ознаки модернізму...
16. Тему “втраченої генерації” розкрили у своїх творах письменники...
17. Найхарактерніші прийоми постмодерністської художньої літератури...
18. Термін “симулякр” означає...
19. П. Зюскінд у романі “Парфумер” створив розгорнуту метафору...
20. М. Павич відомий у сучасній літературі як творець оригінальних розповідей...

КОНТРОЛЬНІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

(закриті, вибіркові)

I. Антична література

1. Античні міфологічні сказання систематизували:
  - а) Есхіл і Вергілій;
  - б) Анакреонт і Гораций;
  - в) Гесіод і Овідій;
  - г) Софокл і Евріпід.
2. Назва гори, на якій, за уявленням давніх греків, мешкали Аполлон і Музи:
  - а) Голгофа;
  - б) Парнас;
  - в) Гелікон;
  - г) Олімп.
3. Основу поем Гомера “Іліада” та “Одіссея” складають міфи циклу:
  - а) фіванського;
  - б) троянського;
  - в) теогонічного;
  - г) про аргонавтів.
4. Давньогрецьке театральне мистецтво виникло на основі свят, присвячених...
  - а) Деметрі;
  - б) Аполлону;
  - в) Зевсу;
  - г) Діонісу.
5. Літературна проза Давньої Греції у V–IV ст. до н.е. відзначилась творами у сфері...
  - а) історіографії;
  - б) філософії;
  - в) епічної поезії;
  - г) риторики.
6. Тугу за минулим „золотим віком” висловив Вергілій у творі:
  - а) “Буколіки”;
  - б) “Теоргіки”;
  - в) “Еклоги”;
  - г) “Енеїда”.
7. Найвідоміші римські драматурги-комедіографи:
  - а) Менандр;
  - б) Плавт;
  - в) Теренцій;
  - г) Арістофан.
8. Змаганню між Есхілом та Евріпідом присвячено великий агон у комедії Арістофана:
  - а) “Хмари”;
  - б) “Вершники”;
  - в) “Жаби”;
  - г) “Птахи”.
9. Ідея “троянського коня” належить:
  - а) Менелаю;
  - б) Ахіллу;
  - в) Одіссею;
  - г) Агамемнону.

10. Від Аполлона отримала дар пророцтва донька царя Трої:
а) Алкеста; б) Кассандра; в) Дафна; г) Медея.

II. Література середніх віків і Відродження

1. Кухулін — улюблений герой епічних сказань давніх:
а) германців; б) ірландців; в) скандинавів; г) шотландців.
2. Найпоширеніші жанри середньовічної міської літератури:
а) фаблю; б) шванки; в) містерії; г) лицарські романи.
3. Войовничий настрій відобразив у віршах поет:
а) Б. де Борн; б) Дж. Рюдель; в) Ф. Війон; г) Вентадорн.
4. Дія в трагедії В. Шекспіра “Гамлет” відбувається:
а) в Ельсінорі; б) у Вероні; в) у Віттенберзі; г) у Стратфордї.
5. Для художнього стилю роману Ф. Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель” найбільше характерна:
а) гротескність; в) сатиричність;
б) метафоричність; г) гіперболізація.
6. Улюблений поетичний жанр Ф. Війона:
а) романс; б) елегія; в) балада; г) сирвента.
7. Вергілій у “Божественній комедії” Данте є уособленням:
а) людського розуму; в) морально досконалої особистості.
б) творчої майстерності;
8. Дж. Бокаччо в “Декамероні” використав такий жанр:
а) канцона; б) сонет; в) балада; г) новела.
9. Найпоширеніші жанри середньовічної клерикальної літератури:
а) життя святих; б) видіння; в) містерії; г) міраклі.
10. Роман “Дон Кіхот” Сервантес задумав як:
а) пародію на лицарські романи;
б) твір з висвітленням гуманістичної ідеології;
в) сатиру на іспанське феодальне суспільство;
г) взірець роману ренесансного реалізму.

III. Література XVII–XVIII століть

1. У літературі XVII ст. поширеними були такі жанри:
а) ліричні вірші; б) епічні поеми; в) драми; г) романи.
2. Митці класицизму за зразок для наслідування визначили мистецтво доби:
а) середніх віків; б) античності; в) Відродження; г) лицарства.

3. Правила теорії класицизму узагальнив у трактаті французький митець:

а) Малерб; б) Корнель; в) Буало; г) Мольєр.

4. До високих жанрів в естетиці класицизму віднесено:

а) байку; б) трагедію; в) комедію; г) оду.

5. Протагоніст у комедіях Мольєра — це...

а) головний герой; в) дійова особа;

б) супротивник головного героя; г) другорядний персонаж.

6. “Віком Просвітництва” було назване століття:

а) XVI; б) XVII; в) XVIII; г) XIX.

7. Енциклопедистами у Франції називали:

а) усіх просвітителів доби;

б) філософів, що склали нову ідеологію;

в) письменників — авторів просвітницьких творів;

г) французьких діячів, які брали участь у виданні Енциклопедії.

8. Рух Просвітництва розпочали письменники:

а) Німеччини; б) Англії; в) Франції; г) Нідерландів.

9. Рух “Буря і натиск” розпочався у Німеччині:

а) у 20–30 роки XVIII ст.; б) у 40–50 роки XVIII ст.;

в) у 70–80 роки XVIII ст.; г) наприкінці XVIII ст.

10. Вершинним твором доби Просвітництва визнано:

а) “Фауст” Гете; в) “Вільгельм Телль” Шиллера;

б) “Простак” Вольтєра; г) “Нова Елоїза” Руссо.

IV. Література XIX століття

1. Основні принципи естетики романтизму розробили:

а) Брентано; б) Гофман; в) брати Шлегелі; г) Новаліс.

2. Гофман у своїх творах часто вдається до:

а) іронії; б) фантастики; в) гіперболізації; г) ідеалізації.

3. Символом нескореності у поезіях Байрона є образ:

а) бурі; б) моря; в) гір; г) вітру.

4. Ранні романтичні твори Е. По написані під впливом:

а) Гейне; б) Гофмана; в) Байрона; г) Новаліса.

5. Звернення Гюго до історичних сюжетів викликane його захопленням творами:

а) Купєра; б) Шекспіра; в) Стівенсона; г) В. Скотта.

6. Слово, що було написано на стіні собору у романі В. Гюго “Собор Паризької Богоматері”:

а) віра; б) свобода; в) доля; г) неминучість.

7. Реалізм як літературний напрям уперше сформувався в літературі:

- а) Німеччини; б) Франції; в) Англії; г) Росії.

8. “Людська комедія” — це:

- а) драматичний твір; б) епічна поема;
в) підзаголовок до іншого твору; г) цикл епічних творів (епопея).

9. Предтечею французького символізму вважається:

- а) Верлен; б) Рембо; в) Бодлер; г) Малларме.

10. Портрет Доріана у романі О. Вайльда є символом:

- а) зла; б) краси; в) мистецтва; г) совісті.

V. Література ХХ століття

1. Слово “авангард” у перекладі означає:

- а) найновіший; б) передовий; в) прогресивний; г) безглуздий.

2. Найпоширеніші авангардистські течії в літературі першої половини ХХ ст.:

- а) додаїзм; б) кубізм; в) експресіонізм; г) футуризм.

3. Термін „сюрреалізм” запровадив:

- а) П. Валері; б) Гійом Аполлінер; в) П. Елюар; г) А. Бретон.

4. Засновники модерністської прози в літературі на початку ХХ ст.:

- а) Джек Лондон; б) Ф. Кафка; в) Дж. Джойс;
г) М. Пруст; д) Т. Манн.

5. Перший твір Е. М. Ремарка про “втрачене покоління”:

- а) “Повернення”; б) “Три товариші”;
в) “На Західному фронті без змін”; г) “Чорний обеліск”.

6. Найвідоміші автори творів-антиутопій:

- а) Веллс; б) Дж. Орвелл; в) Є. Замятін; г) Ф. Кафка.

7. За задумом Б. Брехта “епічний театр” має формувати новий

тип:

- а) глядача; б) драми; в) мислення; г) акторської техніки.

8. На початку ХХ ст. у російській поезії виникли такі нові течії:

- а) символізм; б) імажизм; в) акмеїзм;
г) футуризм; д) імпресіонізм.

9. Засновники “театру абсурду”:

- а) М. Фріш; б) С. Беккет; в) Е. Йонеско; г) Ф. Дюрренматт.

10. Найвідоміші письменники-постмодерністи:

- а) Е. Хемінгуей; б) У. Еко; в) А. Камю; г) П. Зюскінд;
д) М. Павич.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Частина I. Антична література

1. Поняття про античність та її місце в розвитку літератури.
2. Античний пісенний фольклор.
3. Давньогрецька міфологія, її основні цикли.
4. Осмислення людської природи й долі в давньогрецьких міфах.
5. Основні періоди формування літератури Давньої Греції.
6. Поєми “Іліада” та “Одіссея” як зразки давнього героїчного епосу.
7. Гомер і “гомерівське питання”.
8. Боги й люди в зображенні Гомера (в поемах “Іліада” і “Одіссея”).
9. Особливості композиції й сюжету поем Гомера.
10. “Іліада” й Одіссея” Гомера як енциклопедія життя стародавніх греків.
11. Засоби індивідуалізації характерів персонажів у поемах Гомера.
12. Архаїчний ідеал людини (через порівняння головних героїв поем Гомера “Іліада” та “Одіссея”).
12. Характер і художні засоби описів різних подій та явищ у поемах Гомера.
13. Ахілл і Одісей. Порівняльна характеристика образів.
14. Поняття про гексаметр і його використання в античній поезії.
15. Давньогрецький дидактичний епос.
16. Змістова та художня своєрідність поем Гесіода.
17. Основні види та жанри давньогрецької лірики.
18. “Мелос” і “лірика” у давньогрецькій літературі.
19. Давньогрецький монодичний мелос, його творці.
20. Хоровий мелос: зміст та основні жанри.
21. Давньогрецька елегійна лірика.
22. Ямбічна лірика Давньої Греції.
23. Основні мотиви лірики Алкея і Сапфо.
25. Анакреонт і “анакреонтична лірика”.
26. Життєві ідеали поетів-воїнів Тиртея і Архілоха.
27. Легенди про поетів Орфея та Івіка, причини їх виникнення.
28. Байкар Езоп та його послідовники.
29. Античний театр: особливості будови та специфіка організації вистав у Давньої Греції і Давньому Римі.
30. Давньогрецька трагедія, її витоки й характерні ознаки.
31. Есхіл, Софокл, Евріпід як зачинателі давньогрецької трагедії, їхні нововведення в організацію вистав.

32. Прометей у давньогрецькій міфології й у зображенні Есхіла (трагедія “Прометей закутий”).
33. Проблема свідомого вибору й нескорення долі у класичній давньогрецькій трагедії (“Прометей закутий” Есхіла, “Антигона” Софокла).
34. Особливості розгортання конфлікту у трагедіях Евріпіда.
35. Визначення трагедії та її впливу на глядачів за Арістотелем.
36. “Поетика” Арістотеля про сутність мистецтва та його жанри.
37. Комедії Арістофана.
38. Грецька антична комедія.
39. Елліністичний період розвитку грецької літератури.
40. Змістова та жанрова специфіка александрійської лірики.
41. Малі поетичні форми поетів-александрійців.
42. “Аргонавтика” Аполлонія Родоського.
43. Прозові жанри давньогрецької літератури.
44. Давньогрецька історіографія, її автори.
45. Галерея паралельних портретів видатних греків і римлян у “Порівняльних життєписах” Плутарха.
46. Давньогрецький роман.
47. Основні періоди розвитку літератури Давнього Риму.
48. Давньоримська проза, її фундатори.
49. “Золота доба” римської літератури.
50. Зміст і художня своєрідність „Буколік” Вергілія.
51. Переосмислення в поемі Вергілія “Енеїда” гомерівського героїчного епосу.
52. Еней як новий зразок ідеального героя.
53. Травестійні переробки “Енеїди” Вергілія в літературах Нового часу.
54. Римська комедія. Еволюція розвитку.
55. Своєрідність комедій Плавта і Теренція.
56. Римська сатира (творчість Ювенала, Марціала).
57. Епоха, в яку жив і творив Овідій. Основні періоди його творчості.
58. Еволюція людства за Овідієм (поема “Метаморфози”).
59. Творчість Овідія у засланні (“Скорботні елегії”, “Послання з Понту”).
60. Вплив античності на творчість митців світу і розвиток літератури.

Частина II. Література середніх віків та Відродження

1. Народні сказання Раннього Середньовіччя, їх основа.
2. Кельтський народний епос: зміст та основні цикли.
3. Тематика і художні особливості ірландських саг.
4. Кухулін — улюблений герой давніх ірландців, засоби його зображення в сагах.
5. “Поема про Беовульфа” як визначна пам’ятка Середньовіччя.
6. Скандинавські збірки “Старша Едда” і “Молодша Едда”, їх зміст-това і художня своєрідність.
7. Особливості поезії скальдів.
8. Види і жанри клерикальної літератури.
9. “Сповідь” Августина, її характер.
10. Світська латиномовна література середніх віків.
11. Творчість П’єра Абеляра.
12. Поезія вагантів, її тематика та жанри.
13. Своєрідність поезії Ф.Війона.
14. Проблематика “Великого заповіту” Ф.Війона.
15. Специфіка змісту і поетики балад Ф.Війона.
16. Характерні ознаки героїчного народного епосу Зрілого Середньовіччя.
17. Роль народних співців у розвитку героїчного епосу.
18. Реальність і фантастика в епосі “Пісня про Роланда”.
19. Характер епічного героя у “Пісні про Роланда”.
20. Поняття честі і обов’язку в “Пісні про Роланда”.
21. Уславлення головного героя в “Пісні про мого Сіда”.
22. Тема реконквісти в “Пісні про мого Сіда”.
23. Своєрідність німецької “Пісні про Нібелунгів” у порівнянні з іспанським та французьким героїчними народними епосами.
24. “Пісня про Нібелунгів”: сюжетні джерела та змістова своєрідність.
25. Реалії та фантастика у “Пісні про Нібелунгів”.
26. Лицарська література, її види та жанри.
27. Тематика та нові жанрові форми лірики провансальських трубадурів.
28. Міннезанг у німецькій поезії.
29. Класифікація лицарських романів.
30. Новаторство Крет’єна де Труа у розвитку жанру лицарського роману.

31. Сюжетні джерела роману “Трістан та Ізольда”, їх подальша обробка й використання у світовій літературі.
32. Міська література: напрями розвитку, види та жанри.
33. Тематика, художні особливості фаблю та шванків.
34. Жанр сатири і дидактики в середньовічній міській літературі.
35. “Роман про Лиса”: змістова та художня своєрідність.
36. Особливості розвитку середньовічної міської лірики.
37. Шлях Рютбефа до створення нової поезії.
38. Джерельна основа й провідні форми середньовічної драми.
39. Етичний та естетичний ідеали в куртуазній літературі Середньовіччя.
40. Жанри середньовічної драми.
41. Фарс і соті – провідні жанри народної сміхової культури.
42. Роль народної сміхової культури у розвитку міської літератури.
43. Поняття про гуманізм та його роль у розвитку ренесансної літератури.
44. Періодизація розвитку італійської літератури за часів Відродження.
45. Данте Аліґ'єрі як поет перехідної доби від Середньовіччя до Відродження.
46. Ренесансні риси у книзі Данте “Нове життя”.
47. Духовна еволюція головного героя “Божественної комедії” Данте.
48. Сюжетно-композиційна своєрідність “Божественної комедії” Данте.
49. Особливості поетики “Божественної комедії” Данте.
50. “Книга пісень” Ф. Петрарки як твір про світ людських почуттів.
51. Багатогранність образу коханої у “Книзі пісень” Ф. Петрарки.
52. Гуманістичний зміст “Книги пісень” Ф. Петрарки.
53. Сонетна форма вірша у творчості Ф. Петрарки і В. Шекспіра.
54. “Декамерон” Дж. Бокаччо: змістова і художня своєрідність.
55. Жанрова специфіка книги Бокаччо “Декамерон”.
56. Головні теми новел збірки “Декамерон” Дж. Бокаччо.
57. Особливості художньої майстерності Дж. Бокаччо-новеліста.
58. Ідейно-художні особливості поеми Л. Аріосто “Шалений Роланд”.
59. Відбиття кризи гуманізму в поемі Т. Тассо “Звільнений Єрусалим”.
60. Специфічні особливості німецької гуманістичної літератури.
61. Сатиричні “Діалоги” У. фон Гуттена: зміст і поетика.

62. Памфлетна форма книги Е. Роттердамського “Похвальне слою Глупоті”.
63. Сатирична картина феодальної дійсності у “Похвалному слові Глупоті” Е. Роттердамського.
64. Гурток Маргарити Наваррської, характер літературної творчості його представників.
65. Фольклорні джерела роману Ф. Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”.
66. Засоби зображення головних героїв роману Ф. Рабле.
67. Проблема виховання у романі Ф. Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель”.
68. Критичне зображення феодального суспільства в романі Ф. Рабле.
69. Телемське аббатство в романі Ф. Рабле як ідеал суспільного життя.
70. Роман Ф. Рабле і народна сміхова культура.
71. Французька “Плеяда”, її маніфест і творчі здобутки.
72. Тематика та головні жанри поезії П. Ронсара.
73. “Досліди” М. Монтеня: зміст і художня своєрідність жанру.
74. Сервантес та його гуманістичні ідеали.
75. Широта зображення іспанського національного життя в “Повчальних новелах” Сервантеса.
76. Роман Сервантеса “Дон Кіхот”: змістова і жанрова специфіка.
77. Сюжетно-композиційні особливості роману “Дон Кіхот”.
78. Порівняльна характеристика образів Дон Кіхота і Санчо Панси.
79. Дон Кіхот як вічний образ світової літератури, його соціальна та філософська сутність.
80. Елементи пародії на лицарський роман у творі Сервантеса “Дон Кіхот”.
81. Зображення народу як колективного героя у драмі Лопе де Веги “Фуенте Овехуна”.
82. Гуманістичний зміст і художні особливості комедії Лопе де Веги “Собака на сні”.
83. “Кентерберійські оповідання” Дж. Чосера: зміст і поетика.
84. Специфіка жанру і побудови сюжету твору Т. Мора “Утопія”.
85. Розвиток поетичних жанрів в англійській ренесансній поезії. Сонети В. Шекспіра.
86. В. Шекспір і “шекспірівське питання”.
87. Ідейно-художні особливості комедій В. Шекспіра.
88. Основні періоди творчості В. Шекспіра.

89. Історичні хроніки В.Шекспіра.
90. Своєрідність трагічного конфлікту у “високих” трагедіях В. Шекспіра.

Частина III. Література XVII–XVIII століть

1. Основні художні системи у мистецтві XVII ст.
2. Нове бачення світу та людини в літературі XVII ст.
3. Основні ознаки літератури бароко.
4. Бароко як художній синтез традицій Середньовіччя та Ренесансу.
5. Поняття про концептизм та вияв його ознак у поезії Кеведа.
6. Роль символів й алегорій в естетиці бароко.
7. “Метафізична поезія” як стильова течія у бароковій літературі.
8. Луїс де Гонгора -і- Арготе – творець “культистської” барокової поезії.
9. Світські та релігійні мотиви лірики Джона Донна.
10. Універсальність картини Всесвіту в поемі Дж. Мільтона “Втрачений рай”.
11. Риси барокового світосприйняття у драмі Кальдерона “Життя – це сон”.
12. Особливості поетики драми Кальдерона “Життя – це сон”.
13. Система образів драми Кальдерона “Життя – це сон”.
14. Що є людина на землі в розумінні Кальдерона.
15. Історичні умови виникнення класицизму у Франції.
16. Раціоналізм як філософська основа класицизму.
17. Основні принципи та ознаки класицизму як художнього напрямку.
18. Канонічність естетичних норм і правил класицизму як художнього методу.
19. Два етапи у розвитку класицизму.
20. Узагальнення теоретичних засад класицизму в трактаті Н. Буало “Поетичне мистецтво”.
21. Ієрархія жанрів і стилів у літературі класицизму.
22. Значення античної спадщини для естетики класицизму.
23. Ідеали літератури класицизму.
24. Афоризми Ларошфуко про світ і людство.
25. П'єр Корнель і Жан Расін – творці класицистичної трагедії.
26. Місце Мольєра у розвитку театрального мистецтва.
27. Естетичні погляди та художні відкриття Мольєра.
28. Змістова та художня своєрідність комедій Мольєра.

29. Засоби комічного у п'єсах Мольєра.
30. Утілення правил класицизму та відхід від них у комедії “Міщанин-шляхтич” Мольєра.
31. Система образів та особливості жанру п'єси Мольєра “Міщанин-шляхтич”.
32. Традиції класицизму та новаторство Мольєра у комедії “Міщанин-шляхтич”.
33. Ідейний зміст та основні конфлікти комедії Мольєра “Тартюф”,
34. Провідні концепції Просвітництва.
35. Художні напрями в літературі XVIII ст.
36. Класицизм XVII і XVIII століть: схожість і відмінність.
37. Видатні представники літератури англійського Просвітництва.
38. Просвітницька концепція Д. Дефо в романі “Робінзон Крузо”.
39. Роман Дефо та світова “робінзонада”.
40. Об'єкт сатири в романі Дж. Свіфта “Мандрі Гуллівера”.
41. Погляди Г. Філдінга на людину та її природу (за романом “Історія Тома Джонса, знайди”).
42. Л. Стерн як творець сентименталізму в художній літературі.
43. Характерні ознаки сентименталізму як художнього напрямку в літературі.
44. Франція як центр просвітницького руху XVIII ст., його ідеології.
45. Основні напрями і течії французької літератури XVIII ст.
46. Вольтер як видатна постать французького і європейського Просвітництва.
47. Змістове і жанрове розмаїття творчості Вольтера.
48. Висвітлення Вольтером просвітительських ідей у філософських повістях.
49. Місце Д. Дідро в історії французького Просвітництва.
50. Теорія “природної людини”, або “природного стану” Ж.-Ж.Руссо.
51. “Сповідь” Руссо як правдива історія формування особистості у добу Просвітництва.
52. Сентименталізм і роман Руссо “Нова Елоїза”.
53. Своєрідність розвитку Просвітництва в Німеччині. Рух “Буря і натиск”.
55. “Фауст” Гете — один з найвидатніших творів світової літератури.
56. Пошуки Фаустом сенсу буття і призначення людини.
57. Фауст і Мефістофель: роль їх протистояння.

58. Ф. Шиллер як виразник просвітительських ідей свободи і справедливості, його участь у русі “Буря і натиск”.
59. Основна проблематика і гуманістичний характер драм Шиллера.
60. Змістова і художня своєрідність драми Шиллера “Вільгельм Тель”.

Частина IV. Література XIX століття

1. Поняття про романтизм та специфіку його формування в різних країнах.
2. Розробка естетичних принципів словесного мистецтва німецькими романтиками.
3. Реалізм як літературний напрям і художній метод.
4. Художній світ Е. Гофмана.
5. Світоглядні та естетичні принципи Стендаля.
6. Шлях Жульєна Сореля до мети (за романом “Червоне і чорне” Стендаля).
7. Символіка кольорів у назві роману “Червоне і чорне” Стендаля.
8. Особливості психологічного аналізу в романі “Червоне і чорне” Стендаля.
9. Основні мотиви та жанри лірики Г. Гейне.
10. Художній світ Оноре де Бальзака.
11. “Людська комедія” Бальзака: задум, структура, проблематика.
12. Засоби зображення образу Гобсека в повісті Бальзака.
13. Причина драми батька Горію (за романом О. де Бальзака).
14. Жанр новели у французькій літературі XIX ст.
15. “Місцевий колорит” у новелах П. Меріме.
16. Реалістичні й романтичні тенденції в новелі “Кармен” Меріме.
17. Основні цикли новел Гі де Мопассана.
18. Філософські та естетичні погляди Г. Флобера.
19. Змістова і художня своєрідність роману “Пані Боварі” Флобера.
20. Сутність “об’єктивного методу” Г. Флобера.
21. Поняття про боваризм та особливості психологізму Г. Флобера.
22. Основні етапи розвитку англійської реалістичної прози XIX ст.
23. Жанрова специфіка англійського “роману виховання” вікторіанської доби.
24. Художні особливості романів Ч. Діккенса.
25. Система образів роману “Пригоди Олівера Твіста” Діккенса.
26. Провідна ідея роману “Пригоди Олівера Твіста” Діккенса.
27. Проблематика й система образів роману “Домбі і син” Діккенса.

28. Сутність назви роману “Великі сподівання” Діккенса.
29. Стихія комічного в романах В. Теккерея.
30. Сатиричне зображення англійського суспільства в “Книзі снобів” Теккерея.
31. Символічне значення назви роману “Ярмарок суєти” Теккерея.
32. Засоби творення характерів у романі “Ярмарок суєти” Теккерея.
33. Творчість Дж. Байрона: поняття про “байронізм” і “байронічного героя”.
34. Система образів роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері”.
35. Композиційні й сюжетні особливості роману “Міддлмарч” Дж. Еліот.
36. Проблема сімейного щастя у романі “Міддлмарч” Дж. Еліот.
37. Тема митця і мистецтва в романі “Художник Нольген” Е. Меріке.
38. Проблема щастя людини в “Легенді про Прекрасну Лау” Е. Меріке.
39. Новелістика Т. Шторма: тематика і художня своєрідність.
40. Засоби створення атмосфери трагічності в новелі “Вершник на білому коні” Т. Шторма.
41. Історична тематика у творчості В. Раабе.
42. Використання прийому спогадів у повісті “Літопис Пташиної слободи” В. Раабе.
43. Провідна думка і герої роману Т. Фонтане “Пані Женні Трайбель, або Серце серцю звістку подає”.
44. Шляхи розвитку російської реалістичної прози XIX ст.
45. Російський реалістичний роман XIX ст.: проблематика і художня специфіка.
46. Відгук на події суспільного життя у романах І. Тургенева.
47. Полеміка навколо романів І. Тургенева.
48. Сутність назви і проблематика роману “Батьки і діти” І. Тургенева.
49. Сатира і природа сміху М. Салтикова-Щедрина.
50. Історичні романи В. Скотта: основні цикли, проблематика, поезика.
51. Основні мотиви лірики А. Міцкевича.
52. Основні види і жанри американської романтичної літератури.
53. Ознаки поліфонії у романі “Злочин і кара” Ф. Достоевського.
54. Змістова і жанрова специфіка роману “Злочин і кара” Ф. Достоевського.

55. Головний герой та його “двійники” у романі “Злочин і кара” Ф. Достоевського.
56. Утвердження християнських духовних цінностей у романах Ф. Достоевського.
57. Етичний ідеал і філософські погляди Л. Толстого (за творами письменника).
58. Зміст назви та проблематика роману “Війна і мир” Л. Толстого.
59. Жанрова своєрідність твору “Війна і мир” Л. Толстого.
60. Сутність принципу психологізму Л. Толстого — “діалектики душі” (за романом “Війна і мир”).
61. Форми єднання світу (за романом “Війна і мир” Л. Толстого).
62. Сенс життя і духовних шукань улюблених героїв Л. Толстого.
63. “Думка сімейна” в романі “Анна Кареніна” Л. Толстого.
64. Смысл епіграфа до роману Л. Толстого “Анна Кареніна”.
65. “Справжнє життя” у розумінні Левіна (за романом “Анна Кареніна” Л. Толстого).
66. Тематика і поетика оповідань А. Чехова.
67. Головна ідея оповідань циклу “малої трилогії” А. Чехова.
68. Загадковість повісті “Чорний ченець” А. Чехова.
69. Гуманістичний пафос російської класичної літератури ХІХ ст.
70. Е. А. По та його твори.
71. Модернізм і декаданс у літературі другої половини ХІХ ст.
72. Основні естетичні принципи натуралізму в циклі романів Е. Золя “Ругон-Маккари”.
73. Французька поетична група “Парнас” і “школа чистого мистецтва” у російській поезії: порівняльний аналіз естетичних програм та мистецьких здобутків.
74. Ш. Бодлер як предтеча французького символізму, його поетичне новаторство.
75. Структура, зміст і художня самотність збірки Ш. Бодлера “Квіти зла”.
76. Естетичні принципи французького символізму.
77. Імпресіоністичні та символістські ознаки лірики П. Верлена.
78. Основні мотиви творів А. Рембо.
79. Використання різноманітних символів та сугестії образів у ліриці С. Малларме.
80. Генрік Ібсен та європейська “нова драматургія”.
81. “Театр мовчання” М. Метерлінка, його естетичні засади.
82. Особливості художнього стилю драматургії А. Чехова.
83. Проблематика і поетика драми Г. Ібсена “Ляльковий дім”.

84. “Театральна реформа” Б. Шоу, її сутність.
85. Проблематика й модерністська поетика роману К. Гамсуна “Пан”.
86. Специфіка тематики і художньої системи англійської літератури наприкінці XIX ст.
87. Теорія естетизму та втілення його ідей у романі О. Вайльда “Портрет Доріана Грея”.
88. Етико-філософський сенс конфлікту краси й моралі в романі О.Вайльда “Портрет Доріана Грея”.
89. Символічні значення портрета Доріана Грея в романі О. Вайльда.
90. Парадокси О. Вайльда і Б. Шоу як засіб викриття стереотипів мислення і соціального життя.

Частина V. Література XX століття

1. Поняття про модернізм і авангардизм, співвідношення між ними.
2. Поетичний авангард XX ст.
3. Основні авангардистські течії в літературі першої половини XX ст.
4. Американський роман XX ст.
5. Жанри наукової фантастики й антиутопії в англійській літературі.
6. Російський символізм: теоретичні принципи та художні здобутки.
7. Модерністська проза в європейській літературі на початку XX ст.
8. Література “потoku свідомості”, її творці.
9. “Улісс” Дж. Джойса як зразок твору “літератури потоку свідомості”.
10. Міфічні паралелі в романі Дж. Джойса “Улісс”.
11. День як ціле життя за романом Дж. Джойса “Улісс”.
12. Фантастика як жанр літератури XX ст.
13. Соціальний характер науково-фантастичних творів Г. Веллса.
14. Жанр антиутопії в європейській літературі XX ст.
15. Засоби викриття тоталітарної влади в романі Дж. Орвелла “1984”.
16. Проблематика соціально-фантастичних творів К. Чапека.
17. Традиції класичного реалізму і трансформація жанру “сімейного роману” в європейських літературах першої половини XX ст.

18. Специфіка проблематики і поетики новел О. Генрі.
19. Творча еволюція Т. С. Еліота.
20. Поетика романів Дж. Фаулза.
21. Майстерність психологічного аналізу в романах Дж. Фаулза.
22. Пошуки нових художніх ідеалів в американській літературі.
23. Традиції й новації в прозі Дж. Стейнбека.
24. Тема “втраченої генерації” у творах Е. Хемінгуея.
25. Філософська основа і специфіка поетики лірики Т. С. Еліота.
26. Міфологічний підтекст роману В. Голдінга “Володар мух”.
27. Проблема соціальної і моральної кризи суспільства в романі Т. Драйзера “Американська трагедія”.
28. Французький “антироман”, його різновиди та естетичні принципи.
29. Провідні теми романів Дж. Апдайка.
30. Символіка змісту й образів повісті Е. Хемінгуея “Старий і море”.
31. Моральний кодекс честі героїв Е. Хемінгуея.
32. Особливості індивідуального стилю Е. Хемінгуея.
33. Поняття про експресіонізм та його естетичні принципи.
34. Постмодернізм та його прояви в слов'янських літературах.
35. Зорова поезія Гійома Аполлінера.
36. Поетичне новаторство Гійома Аполлінера.
37. Структура й провідні мотиви роману М. Пруста “У пошуках втраченого часу”.
38. Філософія екзистенціалізму та втілення її ідей в літературі ХХ ст.
39. Багатоплановий характер чуми у творі А. Камю.
40. Персоніфікація морального вибору в романі А. Камю “Чума”.
41. Змістова і жанрова специфіка романів Г. Веллса.
42. Нові принципи психологічного аналізу за М. Прустом.
43. Міфологічний підтекст поеми Т. С. Еліота “Безплідна земля”.
44. Естетичний маніфест В. Вулф.
45. Тема “втраченої генерації” у романах Е. М. Ремарка.
46. Психологізм і ліризм оповіді про долі головних героїв роману Е. М. Ремарка “Три товариші”.
47. “Епічний театр” Б. Бреста: теоретичні засади і творча практика.
48. Історико-літературні джерела п'єси Б. Брехта “Матінка Кураж та її діти”.
49. Метафоричність образів матінки Кураж та її дітей у драмі Б. Брехта.
50. Кафкіанський світ та його художнє відтворення.

51. Авангардистський характер драматичних творів “театру абсурду”.
52. С. Беккет та Е. Йонеско як засновники “театру абсурду”: естетичні засади та творча практика митців.
53. Художня своєрідність театру М. Фріша.
54. Проблематика і художні особливості драматургії Ф. Дюрренматта.
55. Проблема ціни життя окремої людини у п’єсі Ф. Дюрренматта “Гостина старої дами”.
56. Новаторський характер драматургії Л. Піранделло.
57. Тема мистецтва у творах Томаса Манна.
58. Поетичне новаторство Р. М. Рільке.
59. Образ Орфея у ліриці Р. М. Рільке.
60. Тема “американської мрії” в романах Т. Драйзера і Ф. С. Фіцджеральда.
61. Роман Ф. Кафки “Процес”: семантика назви, проблема провини і покарання..
62. Проблема пошуку істини у романі Г. Тессе “Гра в бісер”.
63. Соціально-критична спрямованість творів Г. Манна (“Учитель Унрат”, “Вірнопідданий”).
64. Тема мистецтва і долі митця у творах Т. Манна.
65. Трагізм долі Мартіна Ідена як людини і митця у романі Джека Лондона.
66. Жанрове розмаїття і філософський зміст поезій Б. Пастернака.
67. Жанрова й художня своєрідність поезії Т. С. Еліота.
68. Драматичні долі героїв та їх залежність від трагічної історії Німеччини у зображенні Г. Белля.
69. Антивоєнний пафос тюрів Г. Белля.
70. Визначення постмодернізму за У. Еко.
71. Естетика постмодернізму та втілення її принципів у творчості сучасних письменників.
72. Література постмодернізму та її характерні риси.
73. Специфіка жанру та сюжету твору У. Еко “Ім’я троянди”.
74. Метафора запахів у романі Т. Зюскінда “Парфумер”.
75. Постмодерністська структура роману К. Рансмайра “Останній світ”.
76. Проблематика й сутність підтексту п’єси Е. Йонеско “Носороги”.
77. Засудження війни й фашизму у творах Г. Белля.
78. Міфопоетика роману Г. Гарсія Маркеса “Сто років самотності”

79. “Магічний реалізм” у творчості Г. Гарсія Маркеса.
80. Постмодерністські риси художнього стилю Й. Бродського.
81. Основні течії та творчі набутки “срібного віку” російської поезії.
82. Провідні мотиви й головні символи лірики О. Блока.
83. Російський футуризм й рання поезія В. Маяковського.
84. Естетико-мистецькі засади акмеїзму в ранній ліриці Анни Ахматової.
85. Проблематика й структура роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита”.
86. Фольклорні витоки й сюрреалістичні ознаки лірики Ф. Гарсія Лорки.
87. Національний колорит і провідні мотиви лірики Ю. Тувіма.
88. Метафоричний зміст новели Х. Л. Борхеса “Вавилонська бібліотека”.
89. Провідні теми й мотиви циклу творів В. Фолкнера про Йокнапатофу.
90. Латиноамериканський роман та його світовий резонанс.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ І КУРСОВИХ РОБІТ

Згідно з навчальним планом на різних етапах вивчення дисципліни “Історія зарубіжної літератури” передбачено виконання контрольних або курсових робіт за запропонованою тематикою. Контрольна робота має відображати рівень опанування студентами теоретичного матеріалу та навичок аналізу і самостійного узагальнення зібраної інформації. Курсова робота носить більш творчий характер і має на меті залучення до наукового дослідження і глибокого розгляду матеріалу з певної теми.

Відповідну тематику контрольних і курсових робіт розробляють викладачі даного курсу. Перелік складених тем розглядається на засіданні кафедри і затверджується її рішенням.

Тему роботи студент обирає із запропонованого переліку. Не дозволяється виконання роботи за однією темою двома або більшою кількістю студентів. В окремих випадках студент може самостійно визначити тему своєї роботи, узгодивши свій вибір з викладачем або науковим керівником.

Основні вимоги до виконання контрольних і курсових робіт:

- уточнення і пошук необхідних джерел для роботи над обраною темою;

- опрацювання і конспективний виклад основних положень відповідних літературних та науково-критичних джерел;
  - складання плану роботи і написання тексту за ним з необхідними поясненнями та посиланнями на джерела інформації із зазначенням відповідних сторінок;
  - формулювання заключних висновків та узагальнень з теми;
  - обсяг контрольної роботи у формі реферату не повинен перевищувати 15 сторінок, а у формі відповіді на контрольне питання — 6 сторінок; обсяг курсової роботи набагато більший: на вступ відводиться 2–3 сторінки; на висвітлення теми в основній частині — до 30 сторінок; на висновок — 2–3 сторінки;
  - робота повинна бути оформлена у відповідності до стандартних вимог на аркушах формату А4;
- план роботи має складатися за такою структурою:
- вступ;
  - назви 3–4 розділів;
  - висновок;
  - список використаної літератури.

Титульний аркуш та зміст роботи оформлюються за наданими зразками, які доводяться до відома студентів викладачем і науковим керівником.

Роботи виконуються і подаються на перевірку в зазначений термін. У рецензіях, які складаються на кожну роботу, відзначається, наскільки правильно і глибоко розкрита тема. Якщо допущено багато помилок різного характеру або текст механічно переписано з навчальної літератури, то ця робота повертається студенту на доопрацювання згідно з вказівками викладача або наукового керівника. На це студенту дається тиждень. Після повторного рецензування зроблених доповнень та уточнень за контрольну роботу виставляється оцінка.

За курсову роботу студент отримує оцінку після її захисту, згідно з графіком навчального процесу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Частина I. Антична література

I. Основна

1. *Античная литература*. Учебник / Под редакцией А. Тахо-Годи. — М., 1986.
2. *Всемирная галерея. Литература Древней Греции: Хрестоматия*. — М., 1995.

3. *Пащенко В.* Антична література: Підручник. — К., 2001.
4. *Федоров Н.* Античная литература. Греция: Хрестоматия. — М., 2002.
5. *Федоров Н.* Античная литература. Рим: Хрестоматия. — М., 2003.

II. Додаткова

1. *Антична література: Довідник.* — К., 1993.
2. *Аристотель.* Поетика. — К., 1987.
3. *Літературознавчий словник-довідник.* — К., 1997.
4. *Лясовый К.* Античный мир в терминах, именах и названиях. — Минск, 1997.
5. *Підлісна Г.* Антична література.
6. *Словник античної міфології.* — К., 1989.
7. *Шкуратова Н.* Проблема катарсису. — К., 1993.

Частина II. Література середніх віків та відродження

I. Основна

1. *Алексеев М.* История западноевропейской литературы. Средние века и Возрождение: Учебник. — М., 1999.
2. *Баратова Т.* Література Середньовіччя: Навч. посіб. — Харків, 2001.
3. *Висоцька Н. та ін.* Література західноєвропейського Середньовіччя: Навч. посіб. — Вінниця, 2004.
4. *Кирилюк З.* Література Середньовіччя: Посібник. — Харків, 2003.
5. *Кирилюк З.* Зарубіжна література. Середньовіччя. Відродження: Посібник. — Тернопіль, 2002.
6. *Шатовалова М. та ін.* Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. — Львів, 1993.

II. Додаткова

1. *Бахтин М.* Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. — М., 1985.
2. *Гадамер Г. Г.* Герменевтика і поетика. — К., 2001.
3. *Гаспаров М.* Поэзия вагантов. — М., 1975.
4. *Гиришман М.* Литературное произведение. Теория и практика анализа. — М., 1991.
5. *Гуревич А.* История и сага. — М., 1992.
6. *Затонський Д.* Вільям Шекспір. — К., 1984.

7. *Мелетинский Е.* “Эдда” и ранние формы эпоса. — М., 1988.
8. *Модестова Н.* Данте Алиг’ери. — К., 1985.
9. *Хлодовский Р.* Декамерон. Поэтика и стиль. — М., 1982.
10. *Литературознавчий* словник-довідник. — К., 1997.

Частина III. Література XVII–XVIII століть

I. Основна

1. *Артамонов С.* и др. История зарубежной литературы XVII–XVIII веков. — М., 1973.
2. *Западов М.* Русская литература XVIII века: Хрестоматия. — М., 1985.
3. *Луков В.* Зарубежная литература от истоков до наших дней. — М., 2003.
4. *Лебедева О.* История русской литературы XVIII века: Учебник. — М., 2000.
5. *Николенко О.* Бароко, класицизм, Просвітництво: Навч. посіб. — Харків, 2003.
6. *Орлов П.* История русской литературы XVIII века. — М., 1997.
7. *Пуришев Б.* Хрестоматия по зарубежной литературе XVIII века. — М., 1983.
8. *Прокаев Ф.* та ін. Зарубіжна література. — К., 1987.
9. *Сидорченко В.* История зарубежной литературы XVIII века. — М., 1999.

II. Додаткова

1. *Бояджиев Г.* Мольер. — М., 1981.
2. *Гачев Д.* Эстетические взгляды Дидро. — М., 1981.
3. *Жирмунский А.* Гете. Литературное наследство. — М., 1981.
4. *Канунова Ф.* Из истории русской повести. — М., 1987.
5. *Кагарлицкий Н.* Шекспир и Вольтер. — М., 1980.
6. *Ланштейн П.* Жизнь Шиллера. — М., 1984.
7. *Муравьев В.* Путешествие с Гулливером. — М., 1982.
8. *Обломиевский Д.* Французский классицизм. — М., 1988.
9. *Роджерс С.* Генри Филдинг. — М., 1984.
10. *Самарин Р.* Творчество Джона Мильтона. — М., 1984.
11. *Томашевский Н.* Драматургия Кальдерона. — М., 1981.
12. *Урнов Д.* Дефо. — М., 1978.

Частина IV. Література XIX століття

I. Основна

1. *Анненкова О. С.* Зарубіжна література XIX століття. — К., 2006.
2. *Дмитриев А.* История зарубежной литературы XIX века. — М., 2000.
3. *Загурский Я.* Зарубежная литература XIX века: Хрестоматия. — М., 1989.
4. *Елизарова М.* и др. История зарубежной литературы конца XIX начала XX века. — М., 1990.
5. *Луков В.* Зарубежная литература XIX века. — М., 2002.
6. *Наливайко Д.* Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX — початку XX сторіччя. — К., 2003.
7. *Наливайко Д., Шахова К.* Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. — К., 1989.
8. *Ніколенко О.* Романтизм у поезії: Посібник. — Харків, 2003.
9. *Ніколенко О.* Поезія французького символізму. — Харків, 2003.
10. *Позднякова Л.* История английской и американской литературы. — М., 2002.
11. *Соколов М.* История русской литературы XIX в. — М., 1999.
12. *Шахова К.* Зарубіжна драма другої половини XIX — початку XX сторіччя. — К., 2001.
13. *Шумкова Т.* Зарубежная и русская литература XIX века. Романтизм: Учеб. пособие. — М., 2002.
14. *Черноземова Е.* История английской литературы. — М., 2002.

II. Додаткова

1. *Балашов Н.* Художественный мир Бернарда Шоу. — М., 1982.
2. *Балашов П.* Рембо и связь двух веков поэзии. — М., 1982.
3. *Балухатый С.* Вопросы поэтики. — М., 1950.
4. *Вайль П., Генис А.* Родная речь. Уроки изящной словесности. — М., 1995.
5. *Галаган Г.* Лев Толстой. Художественно-этические искания. — М., 1981.
6. *Гиждеу С.* Лірика Генріха Гейне. — К., 1983.
7. *Горский И.* Адам Мицкевич. — М., 1985.
8. *Дубашинский И.* Джордж Гордон Байрон. — М., 1983.
9. *Затонський Д.* Що таке романтизм. — К., 1988.
10. *Зарубіжні письменники:* Енциклопедичний довідник. — Тернопіль, 2005.
11. *Літературознавчий* словник-довідник. — К., 1997.

12. *Наливайко Д.* Німецький романтизм. — К., 1999.
13. *Наливайко Д.* Віктор Гюго. Життя і творчість. — К., 1983.
14. *Нольман М.* Шарль Бодлер. Судьба, естетика, стиль. — М., 1979.
15. *Павличко С.* Байрон. — К., 1989.
16. *Реизов Б.* Стендаль. Художественное творчество. — М., 1978.
17. *Реизов Б.* Творчество Флобера. — М., 1965.
18. *Ронгоген А.* Генри Лонгфелло и его поэма “Песнь о Гайавате”. — М., 1996.
19. *Храпченко М.* Лев Толстой как художник. — М., 1971.
20. *Чудаков Л.* Поэтика Чехова. — М., 1971.
21. *Шахова К.* Вечно обновляющийся реализм. — К., 1984.
22. *Эсалиек А.* Анализ романного текста. — М., 2004.

Частина V. Література ХХ століття

I. Основна

1. *Андреев Л.* Зарубежная литература XX века: Учебник. — М., 2003.
2. *Богословский В.* и др. Зарубежная литература XX века: Учебник. — М., 1981.
3. *Венгерок Л.* Зарубіжна література: 1871–1970. Загальні питання. — К., 1971.
4. *Волков А.* История русской литературы XX века: Учебник. — М., 1977.
5. *Затонський Д.* Зарубіжна проза другої половини ХХ сторіччя. — К., 2002.
6. *Корзов Ю. и др.* Современная русская литература: Пособие. — К., 2003.
7. *Луков В.* История литературы. — М., 2003.
8. *Михальская Н.* Зарубежная литература XX века: Практикум. — М., 2002.
9. *Михальская Н.* и др. Зарубежная литература XX века: Хрестоматия. — М., 1981.
10. *Позднякова Л.* История английской и американской литературы. — М., 2002.
11. *Шабловская И.* История зарубежной литературы XX века (первая половина). — Минск, 1998.
12. *Шевченко Л. и др.* Литература русского зарубежья. Третья волна эмиграции: Хрестоматия. — К., 2003.

П. Додаткова

1. *Адмони В.* Поэтика и действительность. — М., 1973.
2. *Аллен У.* Традиция и мечта. — М., 1970.
3. *Американский роман 20–30-х годов XX в.* — М., 1982.
4. *Бапашова Г.* Французская поэзия XX века. — М., 1982.
5. *Балухатий С.* Вопросы поэтики. — М., 1990.
6. *Григорьева Т.* Японская литература XX века. — М., 1983.
7. *Денисова Т.* Роман і романісти США XX століття. — К., 1990.
8. *Зарубежная эстетика и теория литературы XIX–XX вв.* — М., 1987.
9. *Затонский Д.* Искусство романа и XX век. — М., 1973.
10. *Затонский Д.* Модернизм и постмодернизм. — К., 2000.
11. *Затонський Д.* Про модернізм і модерністів. — К., 1972.
12. *Ивашева В.* Английская литература XX века. — М., 1980.
13. *Лауреаты Нобелевской премии: Энциклопедия.* — М., 1992.
14. *Литература Англии XX століття.* — К., 1993.
15. *Литературознавчий словник-довідник.* — К., 1997.
16. *Называют вещи своими именами. Программные выступления мастеров западноевропейской литературы XX века.* — М., 1986.
17. *Наливайко Д.* Искусство: направления, течения, стили. — К., 1985.
18. *Павлова Н.* Типология немецкого романа 1900–1945. — М., 1982.
19. *Писатели Англии о литературе XIX–XX вв.* — М., 1987.
20. *Писатели США о литературе.* — М., 1982.
21. *Покальчук Ю.* Сучасна латиноамериканська проза. — К., 1978.
22. *Рыкова Н.* Современная французская литература. — М., 1989.
23. *Фрадкин И.* Бертольд Брехт. Путь и метод. — М., 1985.
24. *Шахова К.* Література Англиї XX ст. — К., 1993.
25. *Шахова К.* Нариси творчості зарубіжних письменників-реалістів XIX–XX ст. — К., 1975.
26. *Шахова К.* Проблемы новейшей литературы США. — К., 1981.
27. *Шахова К.* П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури. — К., 2001.
28. *Якимович Т.* З художнього світу Франції. — К., 1981.
29. *Постмодернизм: Энциклопедия.* — Минск, 2001.
30. *Енциклопедія постмодернізму / За редакцією Ч. Вінквіста та В. Тейлора.* — К., 2003.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Основні форми самостійної роботи студентів та організації їх літературної самоосвіти	5
Зміст дисципліни за модулями	6
Плани семінарських занять	14
Завдання для самостійної роботи студентів та загальні методичні рекомендації щодо їх виконання	25
Система поточного та підсумкового контролю з усіх частин та модулів курсу	39
Літературні диктанти	45
Питання для самоконтролю	52
Методичні рекомендації до виконання та оформлення контрольних і курсових робіт	65
Список літератури	66

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>О. А. Залужна</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-3262

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП